

ΚΛΕΙΩ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

Εκδιδόμενον δις τοῦ μηνός

ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ

Τυπογραφείον ἡ «Μέλισσα»

Ἐκαστον φυλλάδιον Μεταλ. 8.

"Η ΑΤΚΥΡΑ"

ΕΛΛΗΝ, ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

Εγχευμένη δια Β. Διατάγματος της 19 Ιουλίου 1908

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ—Γραφεία Λεωφόρος Πανεπιστημίου 49.

ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΙΑ ΤΑΣ ΙΔΙΩΦΕΛΕΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

5,000,000 ₪Ρ, ΧΡ.

ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΖΩΗΣ

ΤΑΜΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

ΕΠΙΒΙΩΣΕΩΣ

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΙΣΟΒΙΟΣ

ΠΡΟΙΚΟΔΟΤΗΣΕΩΣ

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΗ

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ

ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΗ

ΩΡΙΣΜΕΝΗΣ ΔΗΞΕΩΣ

ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑΙ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΑΙ

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΟΙΝΩΝ ΚΤΗΝΩΝ

Προσεχώς ΝΑΥΤΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΙΔΙΩΦΕΛΕΙΣ

Πρακτορεία εις ὅλας τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ Ανατολῆς

Γεν. Πράκτορες ἐν Σμύρῃνι ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ καὶ ΛΕΩΝ
Γραφεία Οδοῦ Εὐρωπαϊκῆ ἔναντι Ξενοποῦλου

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κεφάλαιον μετοχικὸν καταβεβλημένον Δραχμαὶ 40,000,000

Αποθεματικὸν Δραχμαὶ 8,913,000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ : ἐν Αλεξανδρείᾳ, Καίρῳ, Χαρτούμ, Λονδίῳ, Κωνσταντινουπόλει (Γαλατᾶ-Σταμπούλ), Σμύρῃνι, Θεσσαλονίκῃ, Καβάλλᾳ, Πειραιεῖ, Πάτραις, Βόλῳ, Σύρῳ, Καλάμιας, Χανίοις, Ηρακλείῳ καὶ Ρεθύμνῳ.

ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Ἄγοροπωλησίαι Συναλλάγματος, ἔκδοσις ἐπιταγῶν καὶ πιστωτικῶν ἐπιστολῶν διὰ τὰς σπουδαιοτέρας πόλεις τῆς κόσμου.

ΑΓΟΡΑΙ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Λαχειοφόρων Ομολογιῶν καὶ παντὸς εἶδους χρεωγράφων.

Εἰσπράξεις τοκομεριδίων καὶ ἀσφάλεια κατὰ τῶν ἀρτίων πάσης λαχειοφόρου Ομολογίας.

Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ χρεωγράφων, εἰς λυγαρισμὸν τρεχούμενον.
» » ἐμπορευμάτων » »

Ἡ Τράπεζα Αθηνῶν πληρῶνει τόκον διὰ τὰς ἐν αὐτῇ καταθέσεις:
3 ο)ο διὰ καταθέσεις ὕψους
3 1)2 ο)ο » » 6 μηνῶν
4 ο)ο » » ἑνὸς ἔτους
5 ο)ο » » δύο ἔτων καὶ ἐπέκεινα.

Ἡ Τρίπεζα Αθηνῶν χάριν τῶν οἰκογενειῶν, ὑπαλλήλων κτλ. δέχεται καταθέσεις ταμειυτηρίου πληρῶνουςα τόκον 4 ο)ο.

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ

Τόμος Αος Ἐν Σμύρῃνι ἑτησίᾳ Α. ὀθ. 1)2 Ἐντὸς τοῦ Κράτους Μετζ. 3 Ἐξωτερικοῦ Φρ. 15 ἘΤΟΣ Α΄.
ἩΡΙΟ. 10 » ἑξάμηνος » » 1)4 ἑξάμηνος » 1)2 » ἑξάμηνος » 8 15)28 Ἀπριλίου 1909.

ΤΙ ΕΣΤΙ ΑΛΗΘΕΙΑ;

Ἐν τῷ σοβαρωτάτῳ ἔργῳ τοῦ Λέοντος Τολστόη «Εἰς τί ἡ πίστις μου;» ὁ μέγας οὐ-
τος φιλόσοφος πραγματευόμενος τὴν ὑπὸ τοῦ
Πιλάτου ἀπευθυνθεῖσαν τῷ Χριστῷ ἐρώτη-
σιν: «τί ἐστὶ ἀλήθεια;» ἐπάγεται τὰς ἐξῆς σκέ-
ψεις, ἧς χάριν τῶν ἀνεγνωστῶν τοῦ καλλίστου
περιοδικοῦ «Κλειῶ» παραθέτω κατὰ πιστὴν με-
τάφρασιν ἐκ τοῦ ρωστικοῦ.

**

«Ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ ἡμῶν κοινωνίᾳ ἐπὶ τῇ δηλώ-
σει τοῦ Χριστοῦ ὅτι ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρ-
τυρήσῃ, ἵνα διδάξῃ τὴν ἀλήθειαν, ἕνεκα δὲ τούτου
ὅστις εἶναι ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει καὶ ἐννοεῖ Αὐ-
τόν, εἰς τοὺς λόγους τούτους πάντες πρὸ πολλοῦ
ἤδη ἀπαντῶμεν ἐν ἑαυτοῖς διὰ τῶν λέξεων τοῦ Πι-
λάτου: «τί ἐστὶ ἀλήθεια;» Τὰς λέξεις ταύτας
τὰς ἐκφραζούσας τὸσούτην μελαγχολικὴν καὶ βα-
θυτάτην εἰρωνείαν εἰς βάρος ἑνὸς Ρωμαίου, ἐξελά-
θμεν ὡς πραγματικότητα, καταστήσαντες αὐτάς
ὡς ἡμετέραν πίστιν. Πάντες ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐποχῇ
ζῶσιν οὐχὶ μόνον ἀνευ ἀληθείας, οὐχὶ μόνον ἀνευ
τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ γνωρίσωσιν αὐτήν, ἀλλὰ καὶ
μετ' ἀκραδάντου πεποιθήσεως ὅτι, ἐξ ὅλων τῶν
ἀνωφελῶν ἀσχολιῶν, ἡ μόνη ἀνωφελὴς εἶναι ἡ τῆς

ἀναζητήσεως τῆς ἀληθείας, τῆς προσδιορίζουσας τὴν
ἀνθρωπίνην ζωὴν.

«Ἐκείνη ἡ διδασκαλία περὶ τῆς ζωῆς, ἣτις εἰς
ὅλα τὰ ἔθνη μέχρι τῆς ἡμετέρας Εὐρωπαϊκῆς κοι-
νωνίας θεωρεῖτο ὡς ἡ μάλλον σπουδαία καὶ περὶ
ἧς ὁ Χριστὸς ἔλεγεν, ὅτι εἶναι ἡ μόνη ἀπαραίτητος,
ἀκριβῶς αὕτη ἐξαίρεται ἐκ τῆς ἡμετέρας ζωῆς καὶ
ἐξ ὅλης τῆς ἀνθρωπίνης δράσεως.

Ἡ μοναδικὴ θυρὶς διὰ τὸ φῶς, πρὸς ἣν στρέφον-
ται οἱ ὀφθαλμοὶ πάντων τῶν σκεπτομένων καὶ τῶν
ταλκωπορευόμενων, εἶναι πεφραγμένη. Εἰς τὴν ἐρώ-
τησιν: τί ἐγώ, τί πρέπει νὰ κάμω, δὲν εἶναι δυ-
νατὸν ν' ἀνκουφίσω τὴν ζωὴν μου, κατὰ τὴν δι-
δασκαλίαν ἐκείνου, ὅστις, κατὰ τὸ λέγειν ὑμῶν,
ἦλθεν ἵνα σώσῃ ἡμᾶς; μοὶ ἀπαντῶσιν: ἐκτέλει
τὰς διαταγὰς τῶν ἀρχῶν καὶ πίστευε εἰς τὴν ἐκ-
κλησίαν. — Ἀλλὰ διατί τόσον κακῶς ζῶμεν ἐν τῷ
κόσμῳ τούτῳ; ἐρωτᾷ ἀπεγνωσμένη φωνή: διατί
ἔπαν τὸ κακὸν τοῦτο; Ἀρὰ γε δὲν μοι εἶναι δυ-
νατὸν διὰ τῆς ζωῆς μου νὰ μὴ συμμετέχω εἰς τὸ
κακὸν τοῦτο; Ἀρὰ γε δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀνκου-
φίσω τὸ κακὸν τοῦτο; Ἀπαντῶσιν: οὐχί, δὲν εἶ-
ναι δυνατὸν. Ἡ ἐπιθυμία σου τοῦ νὰ διέλθῃς τὴν
ζωὴν σου καλῶς καὶ νὰ ὑποβοηθήσῃς εἰς ταῦτο
τοὺς ἄλλους εἶναι ὑπεροφία, εἶναι μαγεία (ἀπά-

τη). Το μόνον δὲ ὑπερ εἶναι δυνατόν, εἶναι νὰ σώσης σεαυτὸν, τὴν ψυχὴν σου διὰ τὴν μέλλουσαν ζωὴν. Ἄν δὲ δὲν θέλῃς νὰ συμμετέχῃς εἰς τὸ πονηρὸν τοῦ κόσμου, τότε ἀπελθε εἰς αὐτοῦ. Ἡ ὁδὸς αὕτη εἶναι ἀνεφωγμένη εἰς ἕκαστον, ἀλλὰ γινώριζε, ὅτι ἐκλέγων τὴν ὁδὸν ταύτην, ὀφείλεις νὰ μὴ συμμετέχῃς πλὴν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ κόσμου, ἀλλὰ νὰ πεύσῃς νὰ ζῆς, βραδέως δὲ σὺ ὁ ἴδιος νὰ φονεύσῃς σεαυτὸν; Ὑπάρχουσι μόνον δύο ὁδοί, λέγουσιν εἰς ἡμᾶς οἱ διδάσκαλοί μας: νὰ πιστεύωμεν καὶ νὰ ὑπακούωμεν εἰς αὐτοὺς τε καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ νὰ συμμετέχωμεν εἰς ἐκεῖνο τὸ κακόν, ὑπερ καθήδρυσαν ἢ ν' ἀπέλθωμεν ἐκ τοῦ κόσμου καὶ νὰ ὑπάγωμεν εἰς μοναστήριον, νὰ μὴ τρώγωμεν, νὰ μὴ κοιμώμεθα ἢ ἐπὶ στύλου νὰ σαπίζωμεν τὰς σάρκας ἡμῶν, κύπτοντες καὶ ἐπικυπτόντες καὶ οὐδὲν πράττοντες διὰ τοὺς ἀνθρώπους· ἢ ἀνγνωρίζοντες τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ ἀνεφάρμοστον, ν' ἀγνωρίζωμεν συνάμα καὶ τὸ καθιερωθὲν παρὰ τὴν ζωὴν ἢ νὰ περαιοθῶμεν τῆς ζωῆς, ὑπερ ἰσοδυναμεῖ πρὸς βραδεῖαν αὐτοκτονίαν.

«Ὅσον καὶ ἂν φαίνεται ἐκπληκτικὴ εἰς τὸν ἐνοησάντα τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ ἢ πλάνη καθ' ἣν ἀγνωρίζεται ὅτι ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ εἶναι πολὺ καλὴ διὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἐφαρμόσιμος, πλὴν ἢ πλάνη, καθ' ἣν ἀγνωρίζεται, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐπιθυμῶν οὐχὶ λόγῳ, ἀλλ' ἔργῳ νὰ ἐκτελῇ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ ὀφείλει ν' ἀπέλθῃ ἐκ τοῦ κόσμου, εἶναι ἔτι ἐκπληκτικώτερα.

«Ἡ πλάνη αὕτη, τὸ ὅτι εἶναι καλύτερον εἰς τὸν ἄνθρωπον ν' ἀπομακρυνθῇ τοῦ κόσμου ἢ νὰ ὑφίσταται οὗτος τοὺς πειρασμοὺς τοῦ κόσμου, εἶναι παλαιὰ πλάνη, πρὸ πολλοῦ γνωστὴ εἰς τοὺς Ἑβραίους, ἀλλὰ καθ' ὅλην τὴν ἕξιν οὐχὶ μόνον πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ. Κατὰ τῆς πλάνης ταύτης πρὸ Χριστοῦ

ἔτι ἐγράφη διήγημα τοῦ προφήτου Ἰωνᾶ, τοσοῦτο προσφιλὲς καὶ συχνάκις μνημονευόμενον ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ.

«Ὁ Χριστὸς διδάσκει τὴν ἀλήθειαν καὶ ἂν ἡ ἀλήθεια ἢ ἀφρημένη εἶναι ἀλήθεια, αὕτη θὰ καταστῇ ἀλήθεια καὶ ἐν τῇ πραγματικότητι. Ἄν ἡ ζωὴ ἐν τῷ Θεῷ εἶναι ἡ μοναδικὴ ἀληθὴς ζωὴ, μακαρία αὕτη καθ' ἑαυτήν, τότε αὕτη εἶναι ἡ ἀλήθεια, εὐλογημένη ἐνταῦθα ἐν τῇ γῆ μεθ' ὅλας τὰς δυνατὰς περιπετείας τῆς ζωῆς. Ἄν δὲ ἡ ζωὴ ἐδῶ δὲν ἐπεκύρου τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ περὶ τῆς ζωῆς, τότε ἡ διδασκαλία αὕτη δὲ θὰ ἦτο ἀληθής.

«Ὁ Χριστὸς δὲν καλεῖ πρὸς τὸ χειρότερον ἐκ τοῦ καλυτέρου, ἀλλὰ τοῦναντίον πρὸς τὸ καλύτερον ἐκ τοῦ χειρότερου. Λυπεῖται τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες περὶστάνει αὐτῷ ὡς συγκεχυμένοι καὶ καταστρεφόμενοι ζῆναι ποιμένας ἀμνοὶ καὶ ὑπόσχηται εἰς αὐτοὺς ποιμένα καὶ καλὴν βοσκὴν. Λέγει ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ θὰ καταδιωχθῶσι διὰ τὴν διδασκαλίαν του, ὀφείλουσι δὲ νὰ ὑποφέρωσι καὶ νὰ ὑπομείνωσι τοὺς διωγμοὺς τοῦ κόσμου μετὰ σταθερότητος. Ἀλλὰ δὲν λέγει, ὅτι, ἀκολουθοῦντες τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ, θέλουσιν ὑποφέρει περισσότερον ἢ ἀκολουθοῦντες τὴν διδασκαλίαν τοῦ κόσμου· οὗτοι θὰ εἶναι δυστυχεῖς, ἐκεῖνοι δὲ οἵτινες θέλουσιν ἀκολουθήσει τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ θὰ εἶναι μακάριοι.

«Ὁ Χριστὸς διδάσκει οὐχὶ τὴν σωτηρίαν διὰ τῆς πίστεως ἢ τὸν ἀσκητισμὸν ἢ τὴν ἀπάτην τῆς φαντασίας, ἢ τὰς αὐθαιρέτους διδασκαλίας ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ, ἀλλὰ διδάσκει ζωὴν τοιαύτην, καθ' ἣν πλὴν τῆς σωτηρίας ἐκ τῆς καταστροφῆς τῆς προσωπικῆς ζωῆς, ἔτι καὶ ἐνταῦθα, ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, θὰ ὑπάρξωσιν ὀλιγώτεροι ταλαιπωροὶ καὶ περισσότεροι χαρᾶ, παρὰ κατὰ τὴν προσωπικὴν ζωὴν».

Ἐν Σμύρῃ τῇ 31 Μαρτίου 1909

Σίμων Α. Κατακουζηνός.

ΣΤΟ ΧΕΛΙΔΟΝΙ ΤΟΥ ΣΠΗΤΙΟΥ ΜΑΣ

Ἠλθες ὀλόχαρο! ἦλθες πειὰ γλυκὸ μου χελιδόνι.
Κοιμώμουν καὶ πῶς χτύπησε μέσ' τὸνειρο ἢ καρδιά μου
Ποῦ ἄκουσ' ἀπ' ἔξω μιὰ φωνὴ τρελλὰ νὰ ξεφαντώνει
Σὰ ν' ἄλεγε: Γεῖα καὶ χαρὰ! Νᾶμαι! ἦλθα στή φωλιά μου!

Ἠλθες! Μᾶν καμμιάν ἄνοιξι δὲ λήθῃς πουλι ἁγιασμένο,
Καὶ τῆς ζωούλας σου κοπεῖ στα ξένα πειὰ τὸ νῆμα,
Ἀχ! πόσο ἢ ἄνοιξις αὕτη θὰ μ' εὖρη πικραμένο
Νὰ βλέπω τὴ φωλίτσα σου νᾶναι βουβὴ σὰν μνήμα!

• Ἀθῆναι Ἀπρίλιος 1907.

Γεωργ. Θ. Σμηνηιώτης

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ-ΜΑΡΙΟΣ

ΔΡΑΜΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟ

ὑπὸ André Theuriet.

Ἡ ὁκνητὴ ἔς τὴ Βρετάνη, κοντὰ δὲ μιὰ ἀκτὴ
τοῦ Φινιδέρου.

Πρόσωπα:

ΓΙΑΝΝΗΣ-ΜΑΡΙΟΣ

ZOEL

ΘΗΡΕΣΙΑ, ἡ γυναῖκά του.

(Τὸ ἐσωτερικὸν ἐνός ἐξοχικοῦ πύργου.—Δεξιὰ. ἔς τὸ πρῶτο πάτωμα, ἕνα τζάκι ἀψηλὸ καὶ γωσπῶ. Κοντὰ ἔς τὸ τζάκι, μιὰ παλῆ πολυθρόνα.— Ἐπὶ δευτέρῳ πάτωμα, μιὰ πόρτα ποῦ ἐνώνει τὴ διπλανὴ κάμαρα.— Ἀριστερὰ ἕνας παλῆος καναπές καὶ μπροστὰ στὸ καναπέ μιὰ πολυθρόνα ντυμένη με πέτσι μαῦρο καὶ δύο τρεῖς μικραὶ καθέκλαις.— Ἐπὶ τὸ βάθος δεξιὰ ἕνα παράθυρο, ποῦ βλέπει σὲ μιὰν ἀπόκρημνη ἀκτὴ· ἔς τὴ μέση, μιὰ πόρτα θολωτὴ, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν φαίνονται, κάτω μακρὰ, κάτι ξηρόκαμποι κ' ἡ θάλασσα. Πρὶν σηκωθῇ ἡ αὐλαία, ἡ Θηρεσία στέκεται ἔς τὸ ἀνοικτὸ παράθυρο, κλῶθει καὶ τραγουδαί με σιγανὴ φωνή.)

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Θηρεσία.

Ποιχοῦ πάει τὸ πλοῖο ν' ἀράξῃ
Ἐστὴς πατρίδας τὴν ἅγια ξηρὰ
Ἦταν μοῖρα, ὦιμέ, νὰ βουλιάζῃ
Ἐ τοῦ πελάγου τὰ μαῦρα νερά.

Τὰ ἐπουράνια φωτίσθηκαν ὅλα
Ἄπ' τ' ἀστέρια ποῦ λάμπαν ψηλά
Καὶ κυττοῦσες τὸν Ἅγιο Νικόλα
Σὰν πουλι ἔς τὸ γυαλὸ νὰ πετᾷ.

(σταματᾷ τὸ τραγοῦδι καὶ ρίχνει μιὰ ματιὰ ἔξω).

Ἄκου ἀπόψε πῶς φωνάζουν λυπητερὰ τὰ θαλασσοπούλια! Κάτω ἐκεῖ ἔς τὴν ἀμμουδιὰ τὰ ἀνήσυχά κοπάδια σμίγουν τὴ στριγγὴ φωνὴ τους με τὸν ἄγριο βογγητὸ τῆς θάλασσας... Ποτὲ δὲν μπορεῖ νὰ μὴ μοῦ ἔρθῃ ἔς τὰ χεῖλιά μου τὸ παλῆ αὐτὸ τραγοῦδι με τὸ ἀργὸ τοῦ σάκισμα, σὰν βλέπω τὰ πουλιά ἐκεῖνα νὰ πετοῦν, στριφογυρίζοντας ἔς τὸν ἄνεμο.
(κάθεται)

Ἄπο μεσ' ἀπ' τὰ πράσινα φύκια
Δράχνει ὁ Ἅγιος τὸ ναῦτη χλωμὸ
Καὶ πατώντας πᾶ ἔς τᾶσπρα χαλίγια
Τὸν τραβᾷ βιαστικὰ ἀπ' τὸ γυαλὸ!

«Ὁμορφοναῦτη ξύπνησε
Τὸ σπῆτι, τὸ χωριό σου,
Καὶ τὴ καλὴ σου κῆτταξε» ...

(ξαναδιακόπτεται)

Κεῖνος ποῦ μοῦ τραγουδοῦσε τὸ παλῆ αὐτὸ τραγοῦδι δὲ ξανάειδε, μῆτε τὸ λιμάνι μῆτε τὸ σπῆτι του! Τοῦ κάκου ἀναψα κερὰ ἔς τὴ Παναγιά, τοῦ κάκου παρεκάλεσα τοὺς Ἁγίους! Ὅλοι τους ξμειναν κωφοὶ ἔς τὴ προσευχὴ μου καὶ ἔς τὰ δάκρυα. Ἡ θάλασσα δὲ δίνει πίσω τοὺς ναύταις ποῦ ἔχει καταπιῆ.

(ἀφίνει νὰ τῆς πέσῃ τὸ ἀδράχτι καὶ μένει σκεπτικὴ).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Θηρεσία καὶ Ζοέλ.

(Ἀπὸ τὸ βάθος μπαίνει μέσα ὁ Ζοέλ κ' ἀποθέτει πάνω σὲ μιὰ καθέκλα ἕνα δέμα).

Ζοέλ.

Καλημέρα γυναῖκα.

Θηρεσία.

(Μὲ κάποιον ἐκπληξί).

Ὁ Ζοέλ!

(Σκουπίζει γρήγορα-γρήγορα ἕνα τῆς δάκρυ καὶ σηκώνεται ἐπάνω).

Ζοέλ.

Φαίνεται πῶς δὲν με περιμένεις νᾶλθω πρὶν νυκτώση. Μὰ νὰ δῆς πόσον καλὰ ἐτακτοποίησα τὶς δουλειές μου! Γιὰ νὰ μὴ με μαλώσῃς πάλι ὅπως καὶ τὸν περασμένο μῆνα ποῦ ἄργησα κάτω ἔς τὴν ἀγορὰ με κάποιους μεθύστακας, εὐθὺς ἄμα πούλησα τὸ σιτάρι μου, γερμίζω τὸ δισάκκι μου με χρέματα γιὰ νὰ μὴ τὰ βάλω στὴ τζέπη μου καὶ κουνιζοῦν, καθάλαω τὴ φοράδα μου καὶ δρόμο ἔσινα κατὰ τὸ καπελιό, ποῦ ἔχει τὸ γλυκὸ ἀφράτο κρασάκι. Βλέπεις πῶς τὰ κατὰφέρουν ἰάξισι ἄνθρωποι!

Θηρεσία.

(Μὲ χαμόγελο)

Ναὶ τὸ βλέπω, μὰ καὶ τὸ δικό μας τὸ κρασί θὰ σοῦ ἀρέσῃ πολὺ καὶ στάσου νὰ δῆς με τί σὲ κάνω καὶ ξεχνᾷς τὸ καπελιό! ...

(Παίρνει ἀπὸ τὸ ντουλάπι μιὰ μπουτίλια κρασί κ' ἕνα

ποτήρι και τὰ θέτει πάνω 'ς τὸ τραπέζι, μπροστά στὸν Ζοέλ.)

Ζοέλ.

(Κάθεται και σκουπίζει τὸ μέτωπό του)

Σ' εὐχαριστῶ πολὺ, Θηρεσία

(πίνει)

Τὸ παλὸ αὐτὸ κρασάκι σοῦ κάμει τὴν καρδιά περιβόλι! ...

(Κυττάζοντας τὴ Θηρεσία ποῦ πῆρε πάλι 'ς τὸ χέρι της τὴ ρόκα.)

Γυναικα πιστεψέ με δὲν εἶσαι καθόλου περιεργη! Νῆρχωμαι ἀπὸ τὴ πόλι, νῆμαι μιὰ ὀλάκερη μέρα σ' ἓνα τέτοιο μεγάλο πανηγῦρι και σὺ νῆσαι τὸσον ἀδιάφορη, χωρὶς κἄν νὰ μ' ἐρωτήσης ἀν ἦσαν ὄμορφα 'ς τὸ πανηγῦρι ἀν σοῦ ψούνισα πανηγυριώτικα

Θηρεσία.

(Κουνεῖ τὸ κεφάλι της σὺν νὰ θέλῃ νὰ διώξῃ μιὰν ἰδέα ποῦ δὲν τὴν ἀφίνει ἡσυχῇ).

Συγχώρα με!

Ζοέλ.

Πάντα ἀφρημένη, πάντα ἡ ματιά σου θαρρεῖς πῶς χάνεται μέσα σὲ κανένα ὄνειρο ἢ μέσα σὲ κανένα σύννεφο! Πές μου τί ἔχεις τί σκέπτεσαι;

Θηρεσία.

(Ξαναπηγαίνει κοντά του).

Αἴ λοιπόν, Ζοέλ μου, νὰ ποῦ σ' ἀκούω! Πούλῃσες τὸ σιτάρι σου;

Ζοέλ.

Ακοῦς λέει! Ποτὲ θαρρῶ, τὸν θαρρῶ μῆνῃ ἢ παλὸν σταῖ δὲν εἶδε κάτω ἀπὸ τὴ σκεπὴ της τόσο κύμο. Τὰ ζωντανὰ και τὸ πλῆθος ἐπλημύριζεν ὀλύενα, ποῦ λές κ' ἐμοιάζε μὲ φουσκωμένο κύμα, ποῦ ξεχειλίζει 'ς τὸ δρόμο. Τὰ μαγειριά λαρποκοποῦσαν και μέσα ἀπὸ τὰ γυαλιὰ παράθυρα ἔβλεπες τὴ ζωηρὴ φωτιά 'ς τὸ τζάκι και τίς ὄμορφαις τηγανίταις καμωνένικις ἀπὸ ἄδουλο σιταρένιο ἀλευρι νὰ τηγανίζονται 'ς τὸ τηγάνι. Οἱ πραγματευτάδες ἐρχόντανε σὺν μυρμηκία και τὰ μεταξωτὰ ροῦχα και τὰ λαμπερὰ διαμαντικὰ μάγουνα τὰ μάτια ποῦ τὰ βλέπανε. (τηκόνεται νὰ ζητήσῃ ἓνα δέμα ποῦ ἀφῆκε πάνω 'ς τὴ πολυθρόνα, τὴν ὥρα ποῦ μπῆκε μέσα. Ἀπὸ τὰ κέρδη τῆς πούλησης, ξεχώρισα τὸ μερδικό σου και σὲ ψούνισα αὐτὰ ἐδῶ (ἀνοίγει τὸ δέμα και τῆς δείχνει κἄτι ὡραία χρωματιστὰ μεταξωτὰ πανιά). Δὲν ξέρω νὰ ψουνίζω τέτοια πράγματα Γιὰ πές μου, σ' ἀρέσουνε; Κεῖνοι ποῦ τὰ πουλοῦσανε μοῦπαν πῶς τῆφερν ἀπὸ πολὺ μακρὸνὰ μέρη. Ἀπὸ τὴ Γαλιωνία, νομίζω, γιὰ ἀπὸ τὴ Κίνα. Μὰ φαίνεται νῆμαι ἀλήθειαι γιὰτὶ οἱ ἡλιοκαμένοι και

μισόγυμνοι ἐκεῖνοι νάυταις, φαίνότανε πῶς ἐρχόντανε ἀπὸ μακρὸνὸ ταξεῖδι!

Θηρεσία

(Χαρούμενη)

Νάυταις!

Ζοέλ

(Μὲ κάποια ἀπαγοήτευσ)

Λοιπὸν σιωπᾶς ὅπως διόλου; Κ' ἐγὼ νομίζω πῶς ... Τότε θὰ πῆ πῶς δὲ ξέρω νὰ διαλέξω. Εἶνε λοιπὸν ἀσχημα;

Θηρεσία

Ἀπεναντίας εἶνε πολὺ ὄμορφα! ... Εἶσαι καλὸς Ζοέλ, πολὺ καλὸς γιὰ μένα!

Ζοέλ.

(Σηκωνόμενος ἐπάνω)

Πολὺ ὄμορφα: Πολὺ καλὸς; ... ὦ Θεε μου, γιὰ νὰ μὴ βλέπω τὸ μέτωπό σου ὄχρὸ και μελαγχολικό, θῆθελα νὰ σὲ στολίσω σὺν βασιλίτσα! Μὰ ἀνώφελα σπάζω τὸ νοῦ μου. Εἶσαι ἀκόμα ὄχρη και φαίνεσαι νῆσαι στενοχωρημένη βαθειά. Νά, τὰ μάτια σου εἶνε βουρκαωμένα και πάνω 'ς τὰ μάγουλά σου φαίνονται ἀκόμα τὰ ὕγρα σημάδια ... Σομολογήσου πῶς ἔκλαιες τὴν ὥρα ποῦ μπῆκα μέσα ... Ἄ, τὰ δάκρυά σου πόσαις φορὲς μ' ἀπελπίσανε! Ὑπέθετι πῶς ἔκλαιες γιὰ τὸ πρόσφατο θάνατο τῆς μητέρας σου, κ' ἔλεγα μέσα μου: Ὅ τῆς τὰ ξηράνη ὁ χρόνος Χίμαιρα! Ολοῦν μας τὸ πένθος ὑποχωρεῖ 'ς τὸ χρόνο, μὰ ἡ δική σου λύπη θαρρεῖς πῶς ἀυξάνει 'ς τὸ πείσμα, σὺν τὸ κακὸ σιτάρι.

Θηρεσία

Δὲν θέλω πειὰ νὰ σκέπτομαι πράγματα, ποῦ με συγχίζουν! Νά! γελῶ Κύτταξέ με!

(προσπαθεῖ νὰ γελᾷ μὰ τὴν πνίγουν τὰ δάκρυα)

Ζοέλ

(Θλιβερά).

Βλέπω πῶς διπλασιάσθηκα τὰ δάκρυά σου! ... τί ἔχεις; ... πές μου γιὰ νὰ εὐτυχῆσῃς, ὅπως σὺ τὸ φαντάζεσαι τί θές νὰ σοῦ κάμω; ... Πειὸ ὄμορφα ἐπιπλα 'ς τὸ σπίτι σου; Πειὸ πολλὰς ἀγγελάδες 'ς τὸ λειβάδι; ... Περισσότερα ἀσπρόρουχα 'ς τὸ σεντούκι σου; ... Πές μου τί θέλεις νῆσαι, κ' ἐγὼ θὰ σοῦ τὸ κάμω ...

Θηρεσία

Ἄ! Μ' ὄλαις σου τίς καλωσύναις, μοῦ βρακίνει πολὺ ἢ συνείδησί μου. Ὅσο περισσότερο αἰσθάνομαι πῶς εἶμαι ἔνοχος, τόσο περισσότερο μὲ θλίβεις Ζοέλ.

(ἀκολουθεῖ)

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΞΕΝΟΥ

Η ΛΟΩΟΤΗΣ ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

(Συνέχεια και τέλος.)

Αὐτὴ εἶνε ἡ ὄλη ἡ ἀλήθεια· δὲν σὲ ἐκουφα τίποτε, μαμάκα μου. Θάψατέ με τώρα και συγχωρήσατέ με. Εὐχαριστοῦμαι μόνον ὅτι ἐπρόφθασα νὰ σοῦ τὰ ἐξομολογηθῶ ὅλα. Μὴν εἴπῃς τίποτε εἰς τὸν πατέρα, πρὶν ἀποθάνω. Δὲν εἶνε ἀνθρωπος νὰ συγχωρῇ τὰ τοιαῦτα... Ὁχ! δὲ ἔχω ἀναπνοήν... Ἐφυγαν αἱ δυνάμεις μου.

Ἡ δυστυχῆς κόρη μου, κύριε Ξένε, ἦτον ἐξηντλημένη, πελιδνή, μὲ χεῖλη λευκά και τρέμοντα ἦτο δὲ ψυχρά ὡς ἡ χιών.

Προσεκάλεσα τὴν οἰκοδέσποιναν και παρεκάλεσα αὐτὴν νὰ μὲ βοηθήσῃ νὰ τὴν τρίψωμεν ὅπως ἐπαναφέρωμεν τὴν θερμοκρασίαν.

Μεταχειριζόμενοι τὰς ἐντριβάς αἰφνης τὴν βλέπομεν νὰ ἡμιστρέφῃ ἐξάγουσαν διάτορον φωνήν· ἦτο ἡ πρώτη ὠδὴ. Ἐδραξε σπασμωδικῶς τὴν χεῖρά μου· ἐσοιγῆεν αὐτὴν στεγανῶς και κατέβη τῆς κλίνης. Ἡρξατο φοικτῶν φωνῶν. Ἦτο ὁ πρόωρος τοκετός, ἦτο μία ὠκυλοχεία συνοδευομένη τὰρ τρισεγγίστου κινδύνου. Ἐπέψαμεν τὸ μικρὸν κοράσιον διὰ τὸν ἰατρόν μου και τὴν μαῖάν μου. Ἀμέσως εὐτοὶ ἀφίχθησαν, ἔδραμον νὰ διακοινώσω τὰ τρέχοντα πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς και νὰ τὸν προδιαθέσω.

Περιττὸν νὰ σᾶς ζαλίσω, κύριε Ξένε, μὲ τὰς λεπτομερείαις ταύτας. Διηγῆθην τροχάδην τὰ διατρέχοντα, ὁ σύζυγός μου, μακρὰν τοῦ νὰ ἀπειλήσῃ ἢ ἐπιπλήξῃ, κλαίων και οὗτος ἐσπευσε νὰ τὴν σφίξῃ εἰς τὰς ἀγκάλας του, και ἔλεγεν ἐπειτα εἰς ἐμὲ καθ' ὁδόν.

— Τὶ παταεῖ ἐν ἀθῶν δωδεκαετῆς κοράσιον! Ἄ! τὸν ἀλητήριον! Ἐκεῖνος! Ἐκεῖνος! ἐγὼ θὰ λογαριασθῶ μετ' αὐτοῦ!

Ἡ μετὰ τοῦ πατρός της σκηνὴ ἦτο παθητικωτάτη. Ὁ ἰατρός ἠγαγκάσθη περὶ τὸ μεσονύ-

κτιον νὰ μεταχειρισθῇ χειρουργικὰ ἐργαλεῖα, ὅπως ἀποσπάσῃ τὸ πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἐντὸς τῶν σπλάγγνων της νεκρὸν ἔμβρυον. Μίαν ὥραν μετὰ τὴν ἐγχείρησιν, ἡ ὠραία μου Χαρίκλεια ἐξέπνευσε. Ἡμεῖς μόνον δὲν τὴν παρακολοῦθήσαμεν εἰς τὸν τάφον ἐκ τῆς ἀπελπισίας μας. Ὁ σύζυγός μου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης εἶνε κληνῆρης, ὀλοφυρόμενος και ὀδυρόμενος ἀκαταπαύστως. Χθὲς τὴν νύκτα σᾶς εἶδεν εἰς τὸν ὕπνον του. Σήμερον τὸ πρῶί μοῦ λέγει:

— Οὐρανία, πήγαινε νὰ ἐρωτήσης ἀν ἦλθεν ὁ κ. Ξένος. Προσπάθησον νὰ πληροφορηθῆς παρ' αὐτοῦ τίς εἶνε αὐτὸς ὁ Παλαιολόγος, ὁ συγγενῆς τῆς.

Ἡ κυρία Οὐρανία Κ... ἔληξε κλαίουσα ἐνταῦθα τὴν ἀλγεινὴν ταύτην διήγησιν. Ἐγὼ δέ, ὅστις ἐγνώριζον τινὰς ἀταξίας τοῦ κ. Ψ... εἰς Ἀγγλίαν ἐκλίνα νὰ πιστεύσω, ὅτι ἦτον ὁ ἦρωας και τοῦ ἐπεισοδίου τούτου. Πρὸ πάντων, διότι πρὸ πολλοῦ ἡ σύζυγός του, ὡς ἐξ ἀμοιβαίας συμβάσεως, εὐδρομεῖ ἐπίσης και αὐτὴ μετ' ἀνοικτοῦ βαλαντίου πρὸς τὰς βδελυγμίας. Δὲν ἀνῆκεν ὁμῶς εἰς ἐμὲ νὰ διαβεβαιώσω ὅ,τι θετικῶς δὲν ἐγνώριζον, ἀναμιχθῶ δὲ εἰς σκάνδαλον, εἰς τὸ ὅποιον ἀγνωστον τινὰς ἠδύνατο νὰ δόσῃ διαστάσεις εἰς ἀπηλπισμένους πατήρ.

Παρήλθον ὅκτώ ἔτη και ἠγγόνουν τί ἀπέγεινεν ὁ κλητῆρ και ἡ σύζυγός του. Ποτὲ πλέον δὲν ἐπανεῖδον τὴν κυρίαν Οὐρανίαν Κ...

Ἄλλ' ὁ κ. Ψ... ἐπανῆλθεν οἰκογενειακῶς εἰς Ἀθήνας, ἀφῆκεν μακρὰν γενειάδα, και διέρχεται ἐν τῷ μεγάρῳ του και ἐν τῇ πολιτείᾳ ὡς σπουδαῖον ὑποκείμενον. Μὲ ἀποφεύγει τὸν ἀποφεύγω. Δὲν ὀμιλοῦμεν, δὲν μὲ χαιρετᾶ, δὲν τὸν χαιρετᾶ, δὲν γνωρίζομεθα πλέον. Πιθανὸν ὁ ἀνθρω-

πος να εἶνε ἀθῶος, πιθανώτερον εἶνε ἄλλος καὶ ἡ Χαρίκλεια ἐλανθᾶσθη ὑπολαβοῦσα ἀντ' ἐκείνου αὐτόν. Πιθανὸν αὕτη πρώτη νὰ ἐποίησε μνεῖαν τοῦ ὀνόματός μου εἰς τὸν ἐξαπατήσαντα αὐτήν, οὗτος δὲ ἔμπειρος τῶν τοιούτων νὰ ἐποίησε τὴν κατάλληλον χρῆσιν. Ὁ καρδιογνώστης Κύριος μόνον ἐνδιαθέτως γνωρίζει τὰ τοιαῦτα τοῦ βίου ἐμπλέγματα. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐσίγησα μέχρι τῆς σήμερον, καὶ δὲν ἤθελον ποτὲ φέρει εἰς φῶς τὰ ἄνωθι, ἐὰν δὲν παρουσιάζοντο λόγοι ἰσχυρότεροι, ἀναγκάζοντές με νὰ κάμω τοῦτο.

Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν ἀποκρέω τοῦ παρόντος ἔτους, ἐν ᾧ βραδυπόρως ἐβάδιζεν μετὰ πυκνοῦ πλήθους ἐπὶ τοῦ στενοῦ πεζοδρομίου τῆς ὁδοῦ Ἐρμού, συνοδεύων τὴν κυρίαν Π... καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, αἰφνης ἀκούω τὴν κυρίαν Π... ἐκφωνοῦσαν.

— Καλὲ Οὐρανία, ἐδῶ εἶσαι ;... Ἦτο ἐδῶ εἰς τὰς Αθήνας ;... Πόσον καλὰ φαίνεται ! Πῶς ἐπάχυνες !

— Απουσιάζω ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ ὀκτῶ ἐτῶν. Κατοικοῦμεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀφίγημεν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν δι' ὑποθέσεις μας.

Ἡ ὀμιλοῦσα αὕτη κυρία Οὐρανία δὲν ἦτον ἄλλη εἰμὴ ἡ μήτηρ τῆς ἀποθανούσης Χαρίκλειας, ἐνδεδυμένη μεταξὺ τὰ κομποπρεπέστερον. Ἦτον εὐτραφής, ἐφαίνεται δὲ νεωτέρα καὶ λευκοτέρα εἰς τὸ πρόσωπον, ἢ πρὸ ὀκταετίας. Παρηκολοθεῖτο ὑπὸ δύο θυγατέρων μικροῦ ἀναστήματος, δυσειδῶν μᾶλλον ἢ εὐειδῶν. Ἀνεγνώρισα αὐτήν, ἀλλ' αὕτη, ἢ δὲν μὲ ἀνεγνώρισεν ἢ δὲν μὲ παρετήρησεν.

Συνεβάδισαν ἐμπρὸς ἐπὶ μικρὸν μετὰ τῆς κυρίας Π... συνδιαλεγόμεναι, εἶτα συντόμως διεχωρίσθησαν ἐκ τῆς ῥοῆς τοῦ πλήθους.

Ἠρώτησα τὴν κυρίαν Π... τίς ἦτον ἡ κυρία αὕτη.

— Ἡμεθα εἰς τὴν Φιλικπαιδευτικὴν Ἐταιρείαν ὁμοῦ. Εἶνε ἀστικῆς οἰκογενείας, ἦτο δὲ ἐκ τῶν καλλιτέρων μαθητριῶν, ἀλλ' εἶχε τὸ δυστύχημα, ὅτε ἐγένετο τελειόφοιτος, νὰ ἀπατηθῆ παρ' ἐνὸς τῶν γραμματέων τῆς Ἀγγλικῆς πρεσβείας, οὕτω δὲ ἐγκυος νὰ ἐγκαταλείψῃ καὶ τὴν σχολὴν καὶ τὸν πατρικὸν τῆς οἶκον. Ὁ γραμματεὺς ἀνακληθεὶς τὴν ἐπροίκισε πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του, καὶ τὴν ἐνύμφευσεν μεθ' ἐνὸς κλητῆρος. Ἐγέννησε κοράσιον, τὸ ὅποιον ἦτο τὸ ὠραιότερον πλάσμα τοῦ κόσμου. Μᾶς τὸ ἔφερνε συχνά εἰς τὸν οἶκόν μας καὶ δὲν τὸ ἐχορταίναμεν. Τῆς ἡρώτησα

ποῦ εἶνε ἡ Χαρίκλεια τῆς, καὶ μοὶ εἶπεν, ὅτι ἀπεβίωσε πρὸ ὀκτῶ ἐτῶν ὅτι δὲ ἐκληρονόμησε μικρὰν περιουσίαν, διὸ μετέβησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ὁ σύζυγός τῆς μετερχόμενος ἐπωφελές τι ἐμπόριον, ἐστάθη πολὺ τυχερός, καὶ σήμερον ἔχουν καλὴν περιουσίαν... Μοὶ ὑπεσχέθη νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπίσκεψίν μου.

— Πόσον ἐτῶν ἦτο ὅταν ἐξηπατήθη ἡρώτησα.

— Ἦτο τοῦλάχιστον δεκαεξὶ ἐτῶν.

Αἱ πληροφορίαι αὗται συνεπλήρουν τὰ προηγούμενα τοῦ δράματος, τὸ ὅποιον φρονῶ, εἶνε κοινωνικὸν καὶ σήμερον παρὰ ποτὲ ἄξιον τῶν κλεινῶν Αθηνῶν.

Ἡ μήτηρ ἔπαθε τὰ αὐτὰ πρὶν λάβῃ τὸ δίπλωμά της, καὶ τὸ μάθημα δὲν ἦτο ἀρκετὸν ὅπως προφυλάξῃ διὰ τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου τρόπου τὴν ὠραιότατην αὐτῆς θυγατέρα, ἂν καὶ ἐδιδάχθη ἀρκούντως ὅτι τὸ κάλλος μιᾶς γυναικὸς εἶνε ὁ μεγαλειότερος ἐχθρός της, ὁ ἐπικινδυνότερος πολέμιός της, ὁ ὑπουλότερος φίλος της, ὁ συνοδεύων μετὰ βρόχων καὶ παγίδων ἡμέραν καὶ νύκτα αὐτήν, ὅπου καὶ ἂν στρέψῃ, ὅπου καὶ ἂν διευθύνῃ τὰ διαθήματά της, ἔτι καὶ μεταξὺ τῶν εἰλικρινεστάτων φίλων της καὶ τῶν στενοτάτων συγγενῶν της.

Αἱ σώφρονες μητέρες, οἱ οἰκοσόοι ἀδελφοί, τοῦλάχιστον ἔπρεπε νὰ γνωρίζουν ταῦτα, καὶ ἔπρεπε προσέτι ἐξ ἰδίας πείρας νὰ γνωρίζουν, ὅτι τὸ κάλλος δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο, ἢ ἡ ἄγρα, ἢ ἡ θήρα, τὸ νευρόσπαστον τοῦ ἐξωλεστάτου πλῆθους, μάλιστα ὅταν τοῦτο εἶνε προῖον πτωχῶν καὶ ταπεινῶν γονέων. Ἡ μήτηρ ἔκρυψεν ὑπὸ τὸν κλητῆρα, τὴν προῖκα, τὸν κλύδωνα αὐτῆς, καὶ τὸ αἰσχός της, ἢ δὲ κοινωνία ἀπηλλάχθη μιᾶς διδασκαλίσης, ἣτις πᾶν ἕτερον ἠδύνατο νὰ διδάξῃ τὰς παρθένους τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Ἑλλάδος, ἢ τὴν ἠθικὴν καὶ ἀρετὴν, ἀφοῦ δὲν ἠδυνήθη νὰ προφυλάξῃ οὔτε τὸ ἴδιον τέκνον της.

Ἀλλὰ μήπως τὰ δύο ταῦτα δυστυχήματα εἶνε τὰ μόνα ; Ἐχω καὶ ἄλλα χειρότερα δι' ἄλλοτε ! Πτωχὰ ἀθῶα ! οὔτε ὑμεῖς σήμερον γνωρίζετε τὴν τύχην σας, οὔτε οἱ γονεῖς σας, ὅταν ἀπέρχεσθε μόνα σας εἰς τὴν Σχολὴν, δις τῆς ἡμέρας. Ἀλλὰ μήπως ἡ κοινωνία βλέπει, ὅσοι σπόροι, ὅσοιαι δηλητηριώδεις ρίζαι ἐμφυτεύονται καθ' ἐκάστην περίεξ ὑμῶν, καὶ τίνες καρποὺς ἐξ αὐτῶν ἄλλοι ἡμέραν τινὰ θὰ γευθῶσιν, ἐὰν ἐδίδο μικρὰν εἰς τοῦτο προσοχὴν, πρῶτος ὁ τύπος δὲν ἤθελεν ἐπὶ τοσοῦτον μακροθυμεῖ εἰς τὸ ἐν γνώσει του θέαμα.

Ἐγκαταλιμπάνω τὴν φρικοποιὸν διαγωγὴν τινῶν ὑπουργῶν, τμηματαρχῶν, καθηγητῶν καὶ διδασκάλων, ἀπέναντι τῶν τοιούτων διδασκαλιστῶν. Ἐγκαταλιμπάνω, ὅτι ἀδίκως ἐδίδο ἢ δίδουν πτυχία πρὸς καλλιπροσώπους καὶ ἐνδιδούσας, τὰς διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς διαφθορᾶς ἀτιμασθείσης παρὰ τίνος αὐτῶν ἔρχομαι εἰς τὸ ἀφανὲς κοινωνικὸν δυστύχημα, εἰς τὸ φανερόν σκάνδαλον. Τίνος εἶδους διδασκαλίστας προσδοκεῖτε παρ' αὐτῶν ; Καὶ τίνες θ' ἀναδείξουν αὗται μαθητριάς ; Παρηκολοθησάτε ποτε καμμίαν αὐτῶν ; Ἡ μᾶλλον ἐξετάσατε τὰς ῥωμαντικότητάς της ; Διότι, ἐγένοντο ἤδη εὐσυμπληρώτως ῥωμαντικαὶ πρὶν γείνωσιν ἐνάρετοι διδασκάλισσαι. Ἐπαξ διδασκάλισσαι χειροτονηθεῖσαι αἱ τοιαῦται... δὲν εἶνε μία αὐτῶν, ἣτις δὲν τὰ ἐφτιασε μὲ τινὰ τῶν καθηγητῶν, τῶν διευθυντῶν, τῶν δημογερόντων, τῶν ἐφόρων, τῶν ἰατρῶν, τῶν πλουσίων ἢ ἰσχυρῶν τῆς σχολῆς, εἰς τὴν ὁποίαν τὴν ἐπεμψαν, πρὸς στερέωσιν τῆς θέσεώς της θησαυρίσιν, καὶ συγχρόνως διασκέδασιν. Δὲν εἶνε μία αὐτῶν, ἣτις ἀγυρτικῶς δὲν ἐξασκεῖ τὸ ἐπάγγελμά της, δίδουσα οὐ μικρὰν σκανδάλων τροφήν εἰς τὴν εὐστομίαν, ἀγχίνοιαν καὶ εὐφυίαν τῶν ἀναπτυσσομένων μαθητριῶν της, καὶ φεῦ ! τρομερὸν μιμητικὸν παράδειγμα. Διότι τὸ παρελθὸν ἐξετάζεται, ἐξιχνιάζεται καὶ εὐρίσκει περισσοτέρους μιμητὰς ἢ εὐθυβούλους.

Ἀλλὰ μήπως ἡ πλανηδία ἀποπεραίνεται ἐν ταῦθα ; Τὰ δυστυχεῖ ἀθῶα καὶ ἀλεξίκακα κοράσια τῶν παρθηναγωγείων τῆς πρωτεύουσας ὡς ὀρταλίδες καταδιώκονται ἐκ τριῶν ἄλλων τάξεων καταστρεπτικωτέρων θηρευτῶν. Ἐκ τῶν μεσιτριῶν τῶν πλουσίων σαρκολατρῶν, γραϊδίων παμμηχανῶν, ἐφωδιασμένων μετ' ἐπιχειρημάτων καὶ ὑποσχέσεων, μετὰ χρυσῶν βρόχων καὶ

δειροπεδῶν. Παρακολουθοῦνται ἐκ τινῶν ἐρωτολήπτων, σφριγόντων καὶ ποιητικῶς ἀπεντάρων φοιτητῶν, καὶ ἐκ τῶσων σαρκοφάγων ἱεράκων στρατιωτικῶν.

Διατί, ὦ ἔμπειροι καὶ πολυμέριμοι γονεῖς, διατί ὦ πατρικὴ καὶ προβλεπτικὴ ἐξουσία, διατί τοῦλάχιστον ὑμεῖς ὦ πάνσεπτοι δέσποιναι τῆς ἠθικῆς μερίδος τῆς πρωτεύουσας, δὲν κάμνετε μικρὸν τὸν περίπατόν σας ἐξωθῆ τῶν σχολείων, ἵνα ἴδῃτε ὀφθαλμοφανῶς τὸ θῆαμα ; Διατί ἀόρατοι μακρόθεν δὲν παρακολουθεῖτε τοὺς παρακολουθούστας διαφθορεῖς τὰ ἀθῶα κοράσια, τὰς τρυφεράς ταύτας κάλυκας τοῦ ὠραίου φύλου, ὅπως βεβαιωθῆτε ὅτι δὲν πρόκειται περὶ μύθων, ἀλλὰ περὶ τῶν κινδύνων τῆς ἀθρότητας ἐν πραγματικότητι, περὶ κοινωνικοῦ δυστυχήματος, κοινωνικοῦ ψόγου καὶ σκανδάλου, τὸ ὅποιον καὶ ὁ πανδαμάτωρ χρόνος ἀπηύδησε πλέον νὰ βλέπῃ ; Ἡ πένια φρουρὸς αὐτῆς σπανίως δύναται νὰ γείνη· αὕτη εἰς τοὺς μεγάλους κόσμους εἶνε διὰ τὰ τρυφερά τέκνα τῆς ἀσπλαχνος προβατοκάπηλος. Ἀλλ' ἡμεῖς ἔτι δὲν ἐφθάσαμεν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο· ἄρα παρ' ἡμῖν αὕτη ἔχει ἀνάγκην ἀπολύτου ἐπιβλέψεως. Ἐχομεν λοιπὸν πάντες οἱ ὀρθοφρονοῦντες ἱερόν καθήκον, οὐ μόνον πρὸς τὴν κοινωνίαν, νὰ γείνωμεν φρουρὸς της, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἰδίαν Ἑλληνικὴν φυλὴν.

Μία διδασκάλισσα πρέπει νὰ εἶνε ὅ,τι λέγει ὁ σοφὸς Σολομών : «Τιμιωτέρα λίθων πολυτελῶν». Ἄλλως ποτὲ ἂς μὴ γείνη διδασκάλισσα. Οὕτω μόνον θὰ λέγῃσι πρὸς αὐτήν αἱ μαθητριάς αὐτῆς. «Πολλαὶ θυγατέρες ἐκτῆσαντο πλοῦτον· πολλαὶ ἐποίησαν δύναμιν· σὺ δὲ ὑπερῆρας πάσας».

Ἀθῆναι 1888

ΤΙ ΠΡΟΣΜΕΝΕΙΣ ;

Σβύνουν τὰ ὄνειρα κι' οἱ πόθοι
Τῆς νεότητος μας τῆς ζηλεμένης
Πέφτουν 'ς τὴ γῆ χλωμὰ τὰ ῥόδα,
Ὁ χρόνος φεύγει : τί προσμένεις ;

Κατρακυλάει τὸ νεράκι,
Ὡσὰν αὐτὸ καὶ σὺ πηγαίνεις.
Λυόνουν τὰ χρόνια, σὰν ἐκεῖνα
Καὶ σὺ θὰ λυώσης : τί προσμένεις ;

Σάμος

Διαβαίνει ὁ ἄνεμος καὶ βόγγει,
Καὶ σὺ βογγᾶς, καὶ σὺ διαβαίνεις,
Πέφτουν τὰ φύλλα μαραμμένα,
Καὶ σὺ θὰ πέσης : τί προσμένεις ;

Πετᾶ ὁ χρόνος καὶ μαζὺ του
Χωρὶς νὰ θῆς καὶ σὺ πηγαίνεις.
Ἄγάπησε, τρέξε, ἐργάσου.
Θὲ νὰ πεθάνης : τί προσμένεις ;

ΕΛΕΝΗ Σ. ΣΒΟΡΩΝΟΥ

Η ΜΟΝΑΞΙΑ

Μετά τὸ δεῖπνον ἑνας παλαιὸς μου φίλος μου πρότεινε νὰ πᾶμε πεζοὶ στὴ δένδρουστοιχία τῶν Ηλυσιῶν.

Καὶ περνούσαμε κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα, τὰ ὁποῖα μόλις εἶχαν ἀρχίσει νὰ πρασινίζουν. Τίποτα ἄλλο δὲν ἀκουώνατε παρὰ μόνον ὁ συνεχὴς βόμβος τῶν Παρισίων· τὸ πρόσωπο μας δροσίζεν ὁ ζέφυρος, τὰ ἄστρα φαινόντανε σὰν χρυσόκονις ἐπὶ τοῦ μαύρου οὐρανοῦ.

Ὅτε ὁ φίλος μου ἀρχισε νὰ μοῦ λέγει. Δὲν γνωρίζω γιὰτὶ ἀναπνέω καλλιτέρας ἐδῶ τὴ νύκτα παρὰ πούθεν· ἄλλου.

Μοῦ φάνεταί πῶς ὁ νοῦς μου μεγαλώνει, ὑπάρχουν στιγμὲς ποῦ νομίζω πῶς γιὰ ἓνα μόνο λεπτό θ' ἀνακαλύψω τὸ θεῖο μυστήριον τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ἔπειτα τὸ φῶς χάνεται, τετέλεστα.

Κάπου κάπου βλέπαμε δυὸ δυὸ σκιὲς νὰ περνοῦνε ἀπὸ τὴ δένδρουστοιχία καὶ περάσαμε κοντὰ ἀπὸ ἓνα μπάγκο, ποῦ δύο ἄτομα καθήμενα κοντὰ κοντὰ, φαινούντανε σὰν δυὸ μαῦροι λεκέδες.

Ὁ σύντροφός μου ψιθύρισε. Δυστυχεῖς ἄνθρωποι! Δὲν μοῦ ἐμπνέουν ἀηδιὰν ὅχι ἀλλὰ μεγάλην λύπην.

Μεταξὺ ὄλων τῶν μυστηρίων τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἓνα τὸ ὁποῖον ἐνόησα καὶ εἰς τὸ ὁποῖον διείσδυσα. Ἡ μεγαλειότερα μας ἀγωνία εἰς τὴ ζωὴ προέρχεται ἀπὸ τὴν παντοτινὴ μας μοναξιά· ὅλες μας οἱ δυνάμεις, ὅλες μας αἱ πράξεις τείνουν ν' ἀποδιώξουν αὐτὴ τὴν ἐρημίαν. Αὐτοὶ ἐδῶ οἱ ἐρασταὶ τῶν θρανίων εἰς τὸν ἐλεύθερον ἀέρα, ζητοῦν ὅπως ἡμεῖς, ὅπως ὅλες οἱ ὑπάρξεις νὰ παύσουν νὰ εἶνε μόνου γιὰ ἓνα τοῦλάχιστον λεπτό. Εἶνε καιρὸς τώρα ποῦ ὑποφέρω ἀπὸ αὐτὸ τὸ μαρτύριο, ποῦ ἐνόησα καὶ ἀνακάλυψα τὴν τρομερὴ ἐρημίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ζῶ καὶ γνωρίζω ἀκόμη πῶς τίποτε δὲν θὰ τὴν κάμῃ νὰ παύσῃ, μ' ἐννοεῖς! Ὅλες μας οἱ προσπάθειες, ὅλες μας αἱ πράξεις, ὁποῖα καὶ ἂν ἦναι ἢ φωνὴ τῆς καρδιᾶς μας, ἢ δίψα τῶν χειλέων μας, ὁ πῦθος μας, εἴμεθα πάντοτε μόνοι.

Σὲ παρέσυρα σήμερα τὸ βράδυ μαζὺ μου εἰς αὐτὸν τὸ περίπλοκο γιὰ ν' ἀποφύγω τὸ σπῆτι μου, ἐπειδὴ τὴν ὥρην πάσχω πάρα πολὺ ἀπὸ τὴ μοναξιά μου.

Καὶ εἰς τὴν μου χρησιμεύεις; Σοῦ ὁμιλῶ, μὲ ἀκούεις καὶ εἴμεθα μόνοι καὶ οἱ δυὸ, βρισκούμαστε πλάγι-πλάγι, ἀλλὰ μόνοι! Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῶν πνεύματι, λέγει ἡ ἁγία Γραφή· ἔχουν τὴ φαντασίαν τῆς εὐτυχίας, αὐτοὶ δὲν αἰσθάνονται παντελῶς τὴ

μοναξιά μας, δὲν σφύρονται εἰς τὴ ζωὴ ὅπως ἐγὼ, ὁ ὅποιος δὲν ἔχω ἄλλη σχέσι παρὰ τὴν σχέσι τῶν ἀγόνων, χωρὶς ἄλλη χαρὰ παρὰ τὸν ἐγωισμόν πῶς ἐνόησα καὶ ἀνακάλυψα τὴν παντοτινὴν ἐρημίαν μας. Θὰ μ' εὐρίσκησιν κάπως τρελλό, δὲν εἶνε ἔτσι; Ἀκουσέ με ἀπὸ τότε ποῦ αἰσθάνθηκα τὴ μοναξιά μου, μοῦ φάνεταί πῶς κάθε μέρα εἰσχωρῶ εἰς ἓνα βαθὺ ὑπόγειο σκοτεινόν, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν εὐρίσκω οὔτε ἀρχὴ οὔτε τέλος· προχωρῶ μόνος, χωρὶς ἄλλη συντροφία ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μου.

Αὐτὸ τὸ ὑπόγειο εἶνε ἡ ζωὴ, συχνὰ ἀκούω θόρυβο καὶ φωνές.....προχωρῶ ψηλαφητὰ εἰς αὐτές, εἰς αὐτὸ τὸ συγκεκριμένον θόρυβο ἀλλὰ ποτὲ δὲν γνωρίζω ἀπὸ ποῦ ἔρχονται· δὲν συνκνῶ ποτὲ κανένα, ποτὲ δὲν εὐρίσκω ἓνα χέρι σ' αὐτὸ τὸ μαῦρον σκοτάδι ποῦ μὲ περικυκλώνει Μ' ἐννοεῖς; Μερικοὶ ἄνθρωποι κάποτε ἐνόησαν αὐτὸ τὸ τρομερὸ πόνον: Ὁ *Musset* φώναζε, ποῖος ἔρχεται ποῖος μὲ φωνάζει; Κανείς — εἴμαι μόνος — εἶνε ἡ ὥρα ποῦ κτυπᾷ. Ὡ ἐρημία!! Ὡ δυστυχία!! Ἀλλὰ δι' αὐτὸν δὲν εἶνε παρὰ μόνον μιὰ περαστικὴ ἀμφιβολία καὶ ὅχι θεσπαιότης καθὼς εἰς ἐμέ. Αὐτὸς ἦτο ποιητὴς γέμιζε τὴ ζωὴ μὲ φαντάσματα καὶ ὄνειρα· δὲν ἦτανε ποτὲ μόνος — ἐγὼ εἴμαι μόνος. Ὁ Γουσταῦος Φλουμπέρ, ἓνας ἀπὸ τοὺς δυστυχεῖς τοῦ κόσμου, γιὰτὶ ἔβλεπε ὅλα εἰς τὴ ζωὴ καθαρὰ, ἔγραψε σὲ μία φίλῃ του αὐτὴ τὴν ἀπελπισμένην φράσιν, εἴμασθε ὅλοι σὲ μία ἔρημο, κανείς δὲν καταλαβαίνει κανένα, ὅχι κανείς δὲν ἐννοεῖ κανένα. Μὲ ὅτι καὶ ἂν σκέπτονται, μὲ ὅτι καὶ ἂν λέγουν, μὲ ὅτι καὶ ἂν κάνουν. Ἡ γῆ γνωρίζει τί γίνεται εἰς τ' ἄστρα, ποῦ βλέπει, τὰ ὁποῖα εἶνε διχόμενα σὰν φωτιὲς μέσα στὸ ἄπειρο καὶ τὸσον μακρὰ ἀπὸ μᾶς οἱ ὁποῖοι δὲν βλέπομε παρὰ τὴ λάμψιν μερικῶν, ἐνῶ ἀμέτρητα ἄλλα εἶνε χαμένα γιὰ μᾶς καὶ τὰ ὁποῖα πιθανόν νὰ σχηματίζουν ἓνα ὅλον, ὅπως τὰ μύρια τὸ σῶμα. Καὶ ὁ ἄνθρωπος δὲν γνωρίζει περισσότερο τὴ συμβαίνει ἐντὸς σ' ἓνα ἄλλον ὁμοίον του, εἴμεθα περισσότερο ἀπομακρυσμένοι ὁ ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλον παρὰ τὰ ἄστρα, καὶ περισσότερο μόνον διότι ἡ σκέψιν μας εἶνε ἀνεξιχνίαστη. Δὲν σοῦ φαίνεται τρομερὴ αὐτὴ ἡ διαρκὴς συνάφεια τῶν ἀτόμων, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν δυνάμεθα νὰ διεισδύσωμε. Ἀγαπιοῦμαστε χωρὶς ποτὲ νὰ ἔχωμε τὴ δύναμιν νὰ ἐνωθοῦμε, εἴμασθε δεμένοι ὁ ἓνας εἰς τὸν ἄλλον ἀγαπιοῦμαστε ἀλλὰ δὲν μπορούμε νὰ ἐνωθοῦμε. Μία διηνεκὴ ἐπιθυμία μᾶς κατατρώγει, ὅλες μας οἱ προσπάθειες μένουσιν χωρὶς ἀποτέλεσμα, τὰ φιλία μας εἶνε ἀδύνατα, οἱ περιπτώξεις μας τείνουν πάντοτε εἰς τὸν ἴδιον σκοπὸν, δηλαδὴ νὰ παύσωμε νὰ

εἴμασθε μόνοι; Αἰσθάνομαι αὐτὴ τὴ μοναξιά ὅταν ἀνοίγω σὲ κάποιον φίλον τὴν καρδίαν μου γιὰτὶ τότε ἐννοῶ καλὰ τὴν ἄβυσσον ἢ ὁποῖα μᾶς χωρίζει.

Εἶνε πλησίον μου αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, βλέπω τὰ μάτια του μέσα στὰ δικά μου, ἀλλὰ τὴν ὀπισθεν αὐτῶν ψυχῆ του! Δὲν θὰ τὴν γνωρίσω ποτέ. Μὲ ἀκούει καὶ σκέπτεται; ναί, τί σκέπτεται; Δὲν ἐννοεῖς αὐτὸ τὸ μαρτύριο, μὲ μισεῖ ἴσως ἢ με περιφρονεῖ ἢ ἀκόμη μὲ περιγελά, ἀκολουθεῖ τὴ σκέψιν μου, μ' ἐλέγχει, μὲ περιπαίζει, μὲ καταδικάζει, μὲ κρίνει κουτὸ ἢ ἀνόητο· πῶς νὰ μάθω τὴ σκέψιν του. Πῶς νὰ μάθω ἂν μὲ ἀγαπᾷ ὅσο τὸν ἀγαπῶ; Καὶ τί σκέπτεται αὐτὴ ἡ στρουγγυλὴ κεφαλή του! Εἶνε ἀληθινὸ μαρτύριο ἢ ἀγνωστὴ σκέψιν ἑνὸς ἀτόμου, ἢ ἐλευθέρη σκέψιν καὶ κριση, τὴν ὁποίαν δὲν δυνάμεθα οὔτε νὰ μάθωμε, οὔτε νὰ ὀδηγήσωμε, οὔτε νὰ κυριεύσωμε, οὔτε νὰ νικήσωμε. Καὶ ἐγὼ, ὅσο καὶ ἂν θέλω ν' ἀνοίξω ὀλόκληρη τὴν καρδίαν μου, πάλιν δὲν δύναμαι νὰ τὸ κατορθώσω γιὰτὶ κρατῶ κἄτι εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς μου, αὐτὸ τὸ ἐγὼ μου, τὸ ὁποῖον κανείς δὲν θὰ μάθῃ ποτέ. Κανείς ποτὲ δὲν θὰ τὸ ἀνακαλύψῃ, διότι κανείς δὲν μοῦ μιλάει, διότι κανείς δὲν ἐννοεῖ κανένα. Μ' ἐννοεῖς τοῦλάχιστον σ' αὐτὴ τὴ στιγμῇ; Ὅχι, μὲ νομίζεις τρελλό, μ' ἐξετάζει, μὲ ἀποφεύγει καὶ λέγεις μόνος σου «τί ἔχει αὐτὸς σήμερα τὸ βράδυ!» Ἄλλ' ἂν ποτὲ μπόρῃσαι νὰ μ' ἐννοήσῃς καὶ ἐξοικειωθῆς μὲ τὸν ἴδιόν μου πόνον, ἔλα νὰ μοῦ πῆς «σὲ ἐνόησα». Θὰ μὲ κάμῃς εὐτυχῆ δι' ἓνα μόνο λεπτό. Οἱ γυναῖκες μ' ἔκαμαν νὰ ἐννοήσω περισσότερο τὴ μοναξιά μου. Δυστυχία! Δυστυχία! Πόσον μ' ἔκαμαν νὰ ὑποφέρω διότι αὐτὲς μὲ ἀπάτησαν καὶ νόμισα πῶς δὲν εἴμαι μοναχός. Ὅταν ἀρχίζῃ κανείς ν' ἀγαπᾷ νομίζει πῶς ἀναγεννᾶται. μιὰ θεία, εὐτυχία τὸν περικυκλώνει, καὶ ξεύρει ἀπὸ ποῦ προέρχεται αὐτό; νομίζει πῶς ἔπαυσε νὰ ἦναι μόνος ἢ ἐρημίαν, ἢ μοναξιά ἑνὸς ἀτόμου φαινομενικῶς παύει. Ὅποια ἀπάτη! Περισσότερον ὅμως ἀπὸ μᾶς ὑποφέρει ἡ γυναίκα. Ἐγνωρίσας τὴν ἀληθινὴν στιγμὴν ὅταν εὐρίσκεισαι μὲ αὐτὸ τὸ αἰθέριον πλάσμα μὲ τὰ ὠραῖα μαλλιά, τὰ θεῖα χαρακτηριστικά, καὶ τοῦ ὁποῖου τὸ βλέμμα μᾶς τρελλαίνει ἢ τρέλλα καταλαμβάνει τὸ πνεῦμά μας ποῦ μᾶς φέρει ἢ φαντασία μας. Αὐτὴ καὶ ἐγὼ σὲ λίγο θὰ γίνωμε μιὰ ψυχῆ. Ἀλλ' αὐτὴ ἡ στιγμὴ δὲν φθάνει ποτέ, προσμένω, ἐβδομάδες περνοῦν μὲ ψεύτικες ἐλπίδες καὶ χαρὰς καὶ ἔρχεται μιὰ μέρα ποῦ βρίσκομαι μόνος, περισσότερο μόνος παρὰ ποτέ. Ἐπειτα ἀπὸ κάθε φιλί τὸ φάντασμα τῆς μοναξίας μεγαλώνει· ἀληθινὰ εἶνε τρομερό.

Μόλις θυλοῦμασθε τὴ γυναῖκα ἐκείνη, ἢ ὁποῖα ἦτανε τὸ πᾶν γιὰ μᾶς γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ τῆς ὁποίας οὐδέποτε γνωρίσαμε τὴ σκέψιν.

Καὶ σ' αὐτὲς ἀκόμη τίς στιγμὲς ποῦ φανταζοῦμασθε πῶς μιὰ μυστηριώδης συμφωνία τῶν πραγ-

μάτων, μιὰ τελεία ἀρμονία τῶν ἐπιθυμιῶν μᾶς γερμίζει τὴν ψυχῆ, μιὰ λέξις, μιὰ μόνο λέξις πολλάκις μᾶς ξυπνᾷ ἀπὸ τὴν ἀπάτην μας, καὶ μᾶς δείχνει καθὼς μιὰ ἀστραπὴ μέσα στὴ μαύρη νύκτα τὸ θαύραθρο ποῦ μᾶς χωρίζει. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα τὸ ὠραιότερον πρᾶγμα ποῦ ὑπάρχει στὸν κόσμον εἶνε νὰ περάσῃ κανείς μιὰ βραδεῖα μ' ἐκείνη π' ἀγαπᾷ, χωρὶς νὰ μιλᾷ σχεδὸν τελείως εὐτυχῆς, μόνον νὰ τὴν αἰσθάνηται κοντὰ του.

Ἄς μὴ ζητοῦμε περισσότερα, διότι ποτὲ δύο ἄτομα δὲν θὰ γίνωμε ἓνα. Ὅσον ἀφορᾷ γιὰ μένα, ἐγὼ ἔκλεισα πᾶν τὴν καρδίαν μου καὶ δὲν λέγω σὲ κανένα τί πιστεύω, τί σκέπτομαι καὶ τί ἀγαπᾷ. Καὶ ἐπειδὴ γνωρίζω ὅτι εἴμαι καταδικασμένος εἰς τὴν τρομερὴν μοναξιά, βλέπω τὰ πράγματα χωρὶς ποτὲ νὰ δώσω τὴν ἰδέαν μου.

Τὶ μ' ἐνδιαφέρουν οἱ γυνῶμες, οἱ διχόνιες, οἱ διασκεδάσεις, οἱ δοξασίες, ἀφ' οὔ δὲν μπορῶ νὰ μοιρασθῶ μὲ κανένα, τίποτε δὲν μ' ἐνδιαφέρει. Ἡ σκέψιν μου ἢ ἀδιόρατη μένει ἀνεξιχνίαστη.

Μεταχειρίζομαι μερικὲς φράσεις διὰ νὰ ἀπαντῶ εἰς τὰς ἐρωτήσεις ποῦ μοῦ κάμνουν καθημερινῶς. καὶ ἓνα χαμογέλιο ποῦ λέγει «ναί» ὅταν δὲν θέλω νὰ πάρω τὸν κόπο νὰ ἀπαντήσω, μ' ἐννοεῖς;

Guy de Maupassant

Μυστὸ Κρίνου.

ΓΝΩΜΑΙ

Πολλὰ τῶν γυναικῶν προτιμῶσι πᾶν ἄλλο συστατικὸν αὐτῶν ν' ἀπολέσωσιν ἢ τὸ κάλλος, ἐνῶ τὸ κάλλος εἶναι τὸ ἐλάχιστον συστατικὸν γυναικὸς πραγματικῆς ἀξίας.

* * *
Ἡ τιμωρία δὲν ἐπέρχεται πάντοτε ἀμέσως μετὰ τὸ πταίσμα ἀλλ' ἐνίοτε ἐπέρχεται, ὅταν οὐδαμῶς τὴν περιμένῃ τις.

* * *
Πίστις, εὐθυμία καὶ προσήνεια ζωογονοῦσι τὰ θέλητρα ὠραίου προσώπου καὶ ἀποκαθιστῶσιν ἀφανῆ τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ.

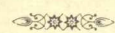
* * *
Ἡ ζωὴ ὁμοιάζει ἄνθος, τὸ ὁποῖον ἅμα ἀνθίσει μαρτυρεῖται.

* * *
Ἄς φρογγίζωμεν νὰ ἐκπαιδεύωμεν τὰς γυναῖκας ὅσον τὸ δυνατόν καλῶς διότι ὅσον περισσότερο εἶναι αὐταὶ ἀμαθεῖς, τόσο καὶ ἡμεῖς θέλομεν γίνεαι τοιοῦτοι. Διότι ἐκ τῆς καλλιέργειας τοῦ γυναικείου πνεύματος ἐξαργύται κατὰ μέγα μέρος ἡ σοφία τῶν ἀνδρῶν.

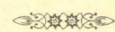
ΑΛΦΡΕΔΟΥ ΜΥΣΣΕ

ΜΗ ΜΕ ΞΕΧΝΑΣ

Μη με ξεχνᾶς ὅταν ἡ αὐγὴ μὲ τὰ χλωμά της κάλλη
 Ανοίγει τὸ παλάτι της ἴσὸν ἥλιο ποῦ προβάλλει.
 Μη με ξεχνᾶς ὅταν ἴσθι γῆ ἢ νύχτα κατεβαίνει
 Μὲ μιὰ κορῶνα ὀλόλαμπρη κι' ἄστεροφωτισμένη
 Ὅταν μιὰ μέθη ἐρωτικὴ τὰ στήθη σου φλογίζει
 Καὶ σὲ πλανοῦν ὄνειράτά μαγιατικῆς βραδυᾶς
 Θ' ἀκοῦς ἴσὸ δάσος μιὰ φωνὴ νὰ γλυκομουρμουρίζει
 «Μη με ξεχνᾶς!»

Μη με ξεχνᾶς ὅταν θὰ ἴδῃς τῆς μοίρας τὰ γραμμένα
 Μη με χωρίζουνε σκληρὰ γιὰ πάντοτε ἀπὸ σένα.
 Ὅταν οἱ πόνοι, ἢ ξηνητιά, τὰ χρόνια ποῦ διαβαίνουν
 Ὡσὰν φωτιὰ μὲ σβύνουνε σὰν ἄνθος μὲ μαραίνουν
 Θυμῆσου τὴν ἀγάπη μας τὰ τελευταῖα φιλιὰ μας.
 Τ' εἶναι τὰ χρόνια ποῦ περνοῦν σὰν ἀγαπᾶει ἡ καρδιά μας!
 Πάντα θ' ἀκοῦς κάποια φωνὴ μιᾶς ἁμοιρῆς καρδιάς
 «Μη με ξεχνᾶς!»

Μη με ξεχνᾶς ὅταν βαθειά-βαθειὰ στὴ μαύρη γῆ
 Ἡ πονεμένη μου καρδιά θὰ γλυκοκοιμηθῆ.
 Μη με ξεχνᾶς ὅταν θὰ ἴδῃς ἴσὸν τάφο μου ἀπὸ πάνω
 Ν' ἀντίση ἔν' ἀσπρολούλουδο μὲ χαμογέλιο πλάνο
 Ποτὲ δὲν θὰ μὲ ξαναἴδῃς ἀλλ' ἢ ψυχὴ μου μόνη
 Θὰ φτερουγίζει γύρω σου σὰν μιὰ σκιὰ χαρᾶς
 Ἐνῶ θ' ἀκοῦς νὰ τραγουδῆ κάποιο θλιμένο ἀηδόνι
 «Μη με ξεχνᾶς!»

Αθῆναι

Πέτρος Ραΐδης

Ο ΤΣΟΝΟΣ

(Αφιερῶται τῇ κ. Σαπφ. Αλκαίου)

Ἐίχα πάει στὶς φυλακκίς τοῦ Συγγροῦ γιὰ
 νὰ δῶ ἓνα φίλο μου δημοσιογράφο, ποῦ τὸν
 εἶχαν καταδικάσει δύο χρόνια, γιὰτὶ ἐξύ-
 βρισε μ' ἓνα του ἄρθρο κάποιο μεγάλο πο-
 λιτικὸ πρόσωπο.

Περπατούσαμε σένανε ἀπὸ τοὺς αὐλόγυρους τῆς
 φυλακῆς ἦτανε ἀπριλιάτικο ἀπόγευμα γιουμάτο
 μυρουδιές καὶ χαρὰ.

Δὲ θυμοῦμαι γιὰτὶ μιλούσαμε. Θαρρῶ πῶς μοῦ
 παραπονιῶταν γιὰ τὴ κατάστασή μας, γιὰ τὰ χά-
 λια μας, γιὰ τὸ στραβὸ δρόμο ποῦ παίρνουν ὅλα τὰ
 πράγματα στὴ χώρα μας. Τὶ φρίκη! καταντήσαμε
 ὄλο παράπονα!

Ἀς εἶνε! Στὴν ἄκρη τοῦ Αὐλόγυρου, ἔξω ἀπὸ μιὰ
 χαμηλὴ σκοροφαγωμένη πορτίτσα καθόταν ἕνας
 νέος σὲ μιὰ παλαιοκαρέκλα, σκύβοντας τὸ κεφάλι
 του πάνω σὲνα βιβλίον ποῦ τὸ κρατοῦσε ἀνοιχτὸ
 μὲ τὰ δύο του χέρια. Ἦταν ξανθός, μὲ πυκνὰ
 μαλιά, μὲ γενάκι πιὸ ξανθὸ ἀπ' τὰ μαλιά του. Τὰ
 μάτια του μεγαλομένα πιὸ πολὺ ἀπ' ὅτι ἦταν,
 ἀπ' τὴν ἀδυναμία καὶ τὴ χλωμάδα, ἔτσι γαλανὰ
 καὶ περίερα, εἰδειχναν μιὰν ἀπελπισία ποῦ προ-
 σπαθεῖ νὰ σβύσῃ σὲ μιὰ σκέψη βαθειά! Ὅλοι οἱ
 στιχασμοὶ τοῦ μεγάλου πόνου ἐδιαβάζονταν στὸ
 ἀργασάλευτο βλέμμα του!

Κάπου κάπου μᾶς κύτταζε μὲ τὸ τρόπο ποῦ
 σηκόνουμε τὰ μάτια μας ἀπὸ μιὰ πολύωρη προ-
 σήλωση, καὶ τὰ διευθύνουμε σ' ἓνα ἄλλο μέρος,
 χωρὶς νὰ θέλουμε νὰ παρατηρήσουμε τίποτα, μόνο
 γιὰ νὰ τὰ ξεκουράσουμε.

—Εἶνε κατάδικος κι' αὐτός; ρώτησα τὸ φίλο μου.

—Ναί, καὶ βαρύποινος!

—Βαρύποινος;

—Εἶνε γιὰ δέκα χρόνια.

Λέγοντας ταῦτα πλησιάζαμε στὴ μεριά ποῦ
 καθόνταν.

—Θὰ τοῦ μιλήσω!

—Ὁχι! μοῦ λέει ὁ φίλος μου· δὲ μιλάει σχεδὸν
 κανενός, ἔπειτα εἶνε...

Πρὶν νὰ τελειώσῃ τὴ φράσι του ὁ σύντροφός
 μου ἐγὼ ἵτεκόμουν πάνω ἀπ' τὸ κάθισμά του!

Εκεῖνος ἀνάγειρε τὰ μεγάλα του πονερά μάτια
 πρὸς τὰ δικά μου μὲ ἄσυχνη ἀπορία!

—Νὰ μὲ συχωρέσετε, μὰ ἤθελα!

—Τὶ θέλατε; Ἡ φωνὴ του ἀδύνατη καὶ θρηνη-
 τικὴ ἐταίριαζε μὲ τὸ σύνολό του.

—Ἦθελα, τοῦ λέω, νὰ μάθω· ξέρετε μοῦ κά-

νατε τέτοια ἐντύπωσι, ἴσως εἶνε αὐθάδεια, ἤθε-
 λα νὰ μάθω τὴν αἰτία τῆς καταδίκης σας!

Στὰ λόγια μου ἐτοῦτα ἐχαμογέλασε καὶ μοῦ
 ἀπάντησε, ἀκουμπώντας τὸ βιβλίον του ἀνοιχτὸ στὸ
 μαρμαρίνο σκαλοπάτι τῆς πόρτας.

—Εἴσαστε ὁ κ. Β...

—Μάλιστα μὰ ποῦ μὲ ξέρετε;

—Σὰς θυμοῦμαι ἀπὸ φοιτητῆ, ἐμένχ μὲ λένε Ἀρ-
 κά! Εἴσαστε στὴν ἴδια σχολή! Ἀς εἶνε!

Σηκώθηκε ἀπ' τὴν καρέκλα του καὶ ἀρχίσαμε
 νὰ περιπατοῦμε καὶ οἱ τρεῖς μαζί! Αὐτὸς ἐτοπό-
 θετήθηκε μεταξὺ τῶν δύο μας.

—Θέλετε νὰ μάθετε τὴν αἰτία τῆς καταδίκης μου
 εἴπατε. Ἀληθινὰ εἶνε παράξενη γιὰτὶ κι' ἐγὼ καλὰ
 καλὰ δὲν ξέρω πῶς ἐγκλημάτισα, ἀξίζει τὸν κό-
 πο νὰ σᾶς τὴν πῶ. Μὰ ὁ κύριος ποιὸς εἶνε;

—Εἶνε ὁ κύριος Πετρίδης δημοσιογράφος.

—Δημοσιογράφος; Μήπως τὴν ἔχετε ἀκουστὰ
 σεῖς τὴν ἱστορία μου! Ὁχι; τότε νὰ σᾶς τὴν πῶ.

Ἀξαφνὸν σταμάτησε κι' ἐκάρρωσε τὸ μάτι του
 πάνω σ' ἓνα πυκνὸ δέντρο ποῦ ὑψώνονταν ἐκεῖ
 πέντ-ἕξι βήματα δίπλα μας.

Σταθήκαμε κ' ἐμεῖς κι' ἐκυττάξαμε τὸ δέντρο.

Ἐνὰ πουλὶ κρυμμένο μεσ' τὸ φύλλωμά του
 κελαδοῦσε!

—Σὰς ἀρέσει τὸ κελάδημα τῶν πουλιῶν μᾶς ἀ-
 ρωτάει!

Ἐμεῖς ἐκυτταχτήκαμε ἀνήσυχα καὶ δὲν ἀπαντή-
 σαμε!

—Θὰ σᾶς φέινεται τρελλὴ ἢ ἐρώτησή μου! Μὰ
 εἶνε μέσ' τὸ θέμα μας! Ξαναρχίνησε νὰ περπατάει
 κι' ἐμεῖς τὸν ἀκολουθήσαμε, ἀφίνοντάς τον νὰ συνε-
 χίσῃ τὴν ὁμιλία του!

—Σὲ πολλοὺς ἀνθρώπους, μᾶς λέει, ὑπάρχουν
 ἀδυναμίας πρὸς τὴν ἐξωτερικὴ ζωὴ. Ἄλλος ἐρᾷ τὴ
 θάλασσα, ἄλλος τὰ λουλούδια, τὸν κάμπο, τὸ βουνό!
 Ἐμένχ ἡ ἀδυναμία μου ἦταν τὰ πουλιὰ! Μοῦ φαί-
 νεται πῶς εἶνε οἱ ὠμορφότερες, οἱ πιὸ εὐγενικὲς
 ζωές. Ἡ ὑπαρξὴ τους εἶνε τὸ φῶς, τρέχουν, φτε-
 ρουγίζουν, μαλόνουν, ζητοῦνε τὴ τροφή τους, πλέ-
 κουν τοὺς ἐρωτές τῶν μεσ' τὸ φῶς! Οἱ ἕμνοι των
 ὅλοι ἀπευθύνονται πρὸς τὸ φῶς. Εὐπνοῦν μὲ τὰ
 ῥόδα τῆς αὐγῆς, κοιμοῦνται μὲ τὰ γιούλια τῆς δύ-
 σης. Ἐπειτα εἶνε τόσο ἀπάνου ἀπὸ μᾶς, τόσο πιὸ
 κοντὰ ἀπὸ μᾶς στὸ γαλάζιο, καὶ στὶς εὐωδιές.

Τάλεγε μ' ἔβαν τόνο ἡσυχῆ καὶ ὀμαλὸ σὰν νὰ τὰ

είχε γράψει, και τὰ ξανάφερε στη μνήμη του μεσ' από τὴν αἴσθησή του;

Αναψε ἕνα τσιγάρο κι' ἐξακολούθησε!

— Πρέπει νὰ ξέρετε πῶς εἶμαι ἕνας ἄνθρωπος ποῦδὲν μοιάζω πολὺ με τοὺς ἄλλους.

Δηλαδή σύμφωνα με τὴ γνώμη μου.

Καὶ αὐτὸ ἔχει νὰ κάνει σ' ὅσα θὰ σὰς διηγηθῶ. Μιὰ φορά μάλωσα με τὴ μάνα μου, θάμουν τότε 16 χρονῶν, καὶ δὲν εἶχα μάτια νὰ τήνε δῶ, κάμποσες μέρες γιατί τὴν εἶδα νὰ σφάζη ἕνα περιστέρι.

Δὲν θέλω νὰ σὰς πῶ μ' αὐτὰ πῶς εἶμαι πονετικός, μυριάγγιχτος, λεπτός σὰν τρυφερὴ γυναικία! Μπορῶ νὰ ἐκθέσω τὴ ζωὴ μου σὲ χίλιους κινδύνους, σὲ χίλιες ταλαιπωρίες, μπορῶ νὰ ὑποφέρω κάθε εἶδους βάσανο, καὶ ν' ἀντιρῶσθε κάθε ἀνθρώπινη συμφορὰ... Μὰ ἴσως ἡ ἀδυναμία ποῦ σὰς ἔλεγα πρίν!... Βρισκόμουν στὴ Πάτρα.

Εἶχα πάει ἐκεῖ γιὰ κάτι δουλιές μου κι' ἔπρεπε νὰ μείνω κοντὰ δυὸ μῆνες. Τὸ μεσημέρι ἔτρωγα πάντα σ' ἕνα μικρὸ ξενοδογεῖο ποῦ εἶχε ἕνα ἰθαίτερο καμαράκι γιὰ καμιὰ δεκαριά μόνο ἀνθρώπους καὶ ἐχονόμουν ἐκεῖ σὲ μιὰ γωνιά του ἀποφεύγοντας ἔτσι τὸ θόρυβο καὶ τίς τυχόν γνώριμες.

Πάνω ἀπ' τὸ τραπέζι μου, ἀπὸ ἕνα καρφί ποῦ ἦταν μπηγμένο σὲ μιὰ πράσινη πόρτα γιὰ πάντα κλειστή, κρεμόταν ἕνα κλουβὶ ζυλίνο μὲν πουλάκι.

Οταν τελείωνε τὸ φαί μου, ἡ μοναχὴ μου δικακέδαση ποῦ εἶχε ἦταν νὰ βλέπω τὸ πουλάκι πέντε λεφτά. Εὐλογιζόμουν ὠραία πράγματα βλέποντας τὸ τίνιγμα τῶν φτερῶν του, τοὺς μονότονους ἐλιγμούς του, τὰς αἰφνίδικαις στροφές τοῦ κεφαλιῦ του, τὴν ἀσκαλεψιά του, ποῦ σὰν νὰ ἀφουγκριζόταν κάτι. Μὰ ἦταν χαριτωμένο! Σκουρο-σκουρο, παχουλὸ με λίγα πράσινα φτερά στὴν κοιλιὰ, καὶ ζαχαριὰ τὴ μυτίτσα του! Συχνὰ τὸ προτιμῶσα ἀπὸ κάθε ἄλλη παρέα. Μόνο ποῦ δὲν ἐκελαιδιόυσε... Μὰ κι' αὐτὸ δὲν τὸ ἀποζητοῦσα!

Ἐπειτ' ἀπὸ κάμποσες μέρες ἔφυγα γιὰ τὴν Κλαμάτα. Ἐλειψα μισὸ μῆνα' ὅταν ξαναγύρισα στὴ Πάτρα ἡ πρώτη μου δουλιὰ ἦταν νὰ τρέξω στὸ ξενοδογεῖό μου, ὅχι τόσο γιὰ νὰ φάω, ὅσο γιὰ νὰ δῶ τὸ πουλάκι...

Μὴ σὰς φαίνεται παράξενο! Σὰς μιλάω χωρὶς ὑπερβολές. Οἱ μυστικὲς μου σκέψεις εἶχαν πάρει τὸ σχῆμα καὶ τὴς χάρες, τὴς ἀεικίνητης χαρᾶς τῶν φτερῶν του. Τὸ πουλάκι ἐκεῖνο ἀποτελοῦσε μέρος ἀπ' τὴ ζωὴ μου.

Φαντασθῆτε τὴ χαρὰ μου τὴ φορά ἐτούτη ποῦ τὸ ἀκουσα καὶ νὰ κελαιδάη.

Ἐνα σπαρταριστὸ, ἀσημένιο κελάδημα... ὅχι ἀρμονικὸ τόσο, κοματιασμένο σὰ λιγομένα γέλια μικροῦ παιδιοῦ... σὰν τρελὰ ξεφωνήματα μιᾶς μεγάλης εὐτυχίας ἀπὸ ἕνα σμῆνος... λουλουδιῶν ἂν θέλετε... ἀδιάκοπα, τσί, τσί, τσί... σὲ ὅλη τὴ μου-

σικὴ σκάλα χωρὶς κανένα δέσιμο μεταξὺ τους.

Ἦμουν μαγεμένος!

Εξέλασα νὰ σὰς πῶ. Στὸ ἴδιο δωμάτιο κάθουσαν πέρα πέρα ἀπὸ μένα, σὲ ἄλλα τραπέζια ἕνας Παπᾶς, ἕνας τραπεζιτικὸς ὑπάλληλος γέρος, κι' ἕνας νέος κομπῶς, με μιὰ νέα γυναίκα.

Ἐσταμάτησε λίγο τὴν ὁμιλία του γιὰ ν' ἀνάψῃ κι' ἄλλο τσιγάρο! Καὶ ἀνασείνωντας βαθεῖα μένα χαμόγελο φοβερότερο ἀπ' τοῦ θανάτου τὴν ὕψη, μὰς λέει!

— Ποιὸς νὰ μοῦ τόλεγε πῶς μοῦ ἦταν γραφτὸ νὰ ἐγκληματήσω ἐκεῖ μέσα, καὶ ἀπότομα ἐσώπασε!

Ἐκάναμε ὅλο τὸ γύρο τῆς αὐλῆς δίχως κανεὶς ἀπὸ τοὺς τρεῖς μας νὰ βγάλῃ μιλιὰ. Ἐπειτα μόνος του ξανάρχισε!

Δὲν ξέρω, μοῦ φαίνεται γελοῖο! Τώρα ποῦ ἐξετάζω τὸ ἐγκλήμα μου, τὸ βλέπω περισσότερο μιὰ τρέλλα!

Ποῦ ἔμεινα;... Εἶχα τελειώσει τὸ φαί μου καὶ ἄκουα τὸ κελάδημα τοῦ πουλιοῦ ἔφτανε ὡς τὴν ψυχὴ μου σὰν ἕνα τραγούδι ποῦ ἔλεγε... «Εἶμαι σκλαβωμένο, μὰ χαρούμενο, τὸ γέλιο καὶ τὴν ἀπόλαυση τοῦ φωτός, δὲ μποροῦνε νὰ μοῦ τὰ στερῆσουνε πάρεξ ἂν με σκοτόσουν, γιὰυτό, σκορπῶ τὰ ἠχητικὰ μου γέλια νὰ πᾶνε ν' ἀδερφοῦσιν με τίς εὐωδιές τῶν λουλουδιῶν, νὰ παίξουνε με τίς χρυσὲς ἀχτίνες τοῦ ἡλίου! Δὲν ἔχω καμιὰν ἄλλη φροντίδα, δὲ με νοιάζει γιὰ τίποτ' ἄλλο, ποιὸς μπορεῖ νὰ μετρήσῃ τὴ ζωὴ του, με τὴ δικὴ μου ζωὴ; ὅταν πάψω νὰ κελαιδάω θὰ πάψω νὰ ζῶ. Τὸ πέρασμά μου ἀπ' τὴ γῆ, ἔτσι λιγώζω, εἶνε ὅλο ἕνας ὕμνος πρὸς τὸν αἰώνιον ἔρωτα καὶ τὴ χαρὰ. Εἶμαι περὶ φανταστικὸν εἶμαι χαρούμενο».

Μὲ τέτοια λόγια τὸ κελάδημά του, κατέβαινε ὡς τὴν ψυχὴ μου!

Αἰσθανόμουν μιὰν ἀγαλλίαση, βαθεῖα ἀγαλλίαση, ἀπὸ ἐκεῖνες ποῦ εἶνε τόσο σπάνιες στὴ ζωὴ, καὶ σὲ τόσο λίγους ἀνθρώπους.

Μὲ τὸ κελάδημά του, γινόταν μιὰ μεταμόρφωση μέσα μου, ὅλος ὁ Ἥλιος, ἡ χαρὰ, οἱ εὐωδιές... ἐμπάιναν μέσ' τίς σκέψεις μου, καὶ μοῦ τις γλύκκιναν. Ἡ ἀχτίνες, εὐωδιές, κελαιδήματα! Δὲν μπορεῖτε ν' ἀρνηθεῖτε πῶς εἶνε μιὰ εὐτυχία!

Ἀξάφην ἐστάθηκε μπροστὰ μου ὁ διευθυντὴς τοῦ ξενοδοχείου.

— Ακουῖτε τὸ πουλάκι; μοῦ λέει.

Ἐνὸς χοντρὸς ἀνθρώπου μεσήλικος, κοιλαρᾶς, λίγο φαλακρός, καὶ ξανθὸς καθὼς ἦταν ἡ φυσιογνωμία του ἔμοιαζε πολὺ με γουρῶνι.

Εγύρισα, τὸν εἶδα καὶ τοῦ ἀπάντησα ξερά, ξερά, — Ναι.

— Εἶδατε; πρῶτα δὲν κελαιδόυσε, θυμώσατε; Μὰ τώρα ἀκουῖτε πῶς τὸ λέει; ἐτούτα τὰ πουλιὰ

ἔχουν τὸ δικὸ τους τὸν τρόπο ποῦ τὰ κάνουν νὰ κελαιδάω.

Ἀπὸ περιέργεια γιὰ νὰ μάθω, τὸν ἀρώτησα—Καὶ ποιὸς εἶν' αὐτὸς ὁ τρόπος;

— Τὰ στραβόνομε, μοῦ λέει!

Εγὼ σὰν νὰ μὴ μποροῦσα, σὰν νὰ μὴν ἤθελα νὰ καταλάβω τὴν ἀπάντησή του, τὸν ξαναρώτησα μηχανικῶς.

— Δηλαδή;

— Ἐτσι κάνουνε στὸ Τσόνο. Καίμε ἕνα σίδερο καὶ τὸ βάζουμε ἐμπρὸς στὰ μάτια του ἀναμένο, κι' ἄμα στραβωθῇ ἀρχίζει νὰ κελαιδάη.

Τὸ εἶπε με τὴν ἀπάθεια ποῦ λέει κανεὶς πῶς ἐκαθάρισε ἕνα στρεῖδι γιὰ νὰ τὸ φάη.

Ὁ Παπᾶς ἐσταυροκοπήθηκε μουρμουρίζοντας, — Κύριε, ἐλέησον!

Ὁ Γεροτραπεζιτικὸς κοῦνησε τὸ κεφάλι του θλιβερά, καὶ κύτταξε τὸ ξενοδόχο σφιγγοντας τὰ χεῖλιά του!

Ὁ κομπῶς νέος ἔβλεπε τὸ ξενοδόχο, μένα ὕφος ἡλίθιο, (τὸ ὕφος του), σὰν νὰ μὴ εἶχε ἀκούσει τίποτα.

Ἡ νέα γυναίκα, ἐγύρισε με χάρι τὸ πλούσιο σὲ μαλιὰ κεφάλι της, ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὸν ξενοδόχο καὶ εἶπε «Κύτταξε, κύτταξε, τί περίεργο». Ἴσως κι' αὐτὴ νὰ ἤθελε ἀνά τσόνο, νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ σχέδιο τοῦ ξενοδόχου!

Τὸ πουλάκι ἐξακολούθησε νὰ κελαιδάη! Τὸ κελάδημά του ἔφτανε ὡς τὴν ψυχὴ μου καὶ μοῦ ἔλεγε τώρα!

«Θρηνώ, καὶ μύρωμαι καὶ δέρνομαι, γιὰ τὴ στέριση τοῦ φωτός. Καὶ τὸ κελάδημά μου δὲν εἶνε κατὰρὰ πρὸς τὴν ἀνθρώπινη γενεὴ γιὰ τὴ συμφορὰ ποῦ μ' ἐβυθίσατε: εἶνε παράπονο ποῦ ἀναβρῶζει ἀπὸ τὴ δυστυχισμένη μου ζωούλα, παράπονο γλυκό, ποῦ μοῦ ξεσχιζεῖ τὴ μικρούλα μου καρδιά, ὠραῖο παράπονο... τονισμένο στὰ μεταξωτὰ νήματα τοῦ ἐρημικοῦ κρίνου, γιὰ νὰ τ' ἀκούτε καὶ νὰ ξεχνάτε τὸ κακὸ ποῦ μοῦ ἐκάνατε».

Ποτὲ μεγαλύτερος πόνος δὲν ἄγγιξε τὴν καρδιά μου.

Τότε μοῦ συνέβηκε ἕν ἀλιότιχο πράγμα! Ἐκρούσαν τὰ χεῖριά μου καὶ τὸ κεφάλι μου, ἔπειτα ξαπλώθηκε σ' ὅλο μου τὸ κορμί ἐν' ἀλαφρὸ μούδιασμα! Τὸ λογικὸ μου εἶχε σταματήσει ἀπότομα ἤμουν ἀρρωστος!

Ὁ ξενοδόχος ποῦ εἶχε βγῆ ἔξω γιὰ λίγα λεφτά ξαναγύρισε καὶ πέρασε ἐμπρὸς μου!

Ἡ θεὰ ἐνοῦ θηρίου ποῦ θὰ ἐσπάραζε τὴ μάνα μου κάτω ἀπ' τὴν ὕψη μου δὲ θὰ με ἐρέθιζε τόσο πολὺ. Ὅλο τὸ αἷμά μου ἐμαζεύτηκε στὴν καρδιά... τὰ ἔβλεπα ὅλα τ' ἀντικείμενα κόκκινα.

Ἐκεῖνος μ' ἐκύτταξε μ' ἕνα βλάκικο χαμογέλιο. Δὲ βάσταξα.

— Γελάς βρέ ζῶο! τοῦ λέω!

Ἐστάθηκε ἀπέναντί μου με τὰ χεῖρια στὶς τσέπες τοῦ πανταλονιοῦ του.

— Ἀν σούβγαίνα κι' ἐγὼ τὰ μάτια με τοῦτο δῶ! καὶ ἀρπαξά ἕνα πηροῦνι σιδερένιο ἀπ' τὸ τραπέζι.

Ἐκεῖνος ἀνασήκωσε λίγο τίς πλάτες του, καὶ μοῦ πέταξε κατὰμουτρα, μ' ἕναν τρόπο κουτσαβάκικο, κάτι πρόστυχες καὶ ὑβριστικὲς φράσεις... τὴν τελευταία τὴν ἀκούσα καλά... «Α νὰ μοῦ χαθῆς παληόπαιδο».

Ἀπὸ κείνη τὴ στιγμή δὲν ἤξερα τὴ ἔκανα. Ἐστρωξά τὸ τραπέζι ποῦ μὰς ἐχώριζε ἀπάνου του με τὴ δύναμη μανιακοῦ.

Τὸν ἐκτύπησε στὰ γόνατα καὶ τὸν ἀναποδογύρισε χάμου. Δὲν ἐπρόφρασε νὰ σηκωθῇ, ἔπερασα μ' ἕνα πήδημα τὸ τραπέζι καὶ ῥίχτηκα ἀπάνου του... καὶ ἤρχισα νὰ βυθίζω τὸ πηροῦνι ποῦ κρατοῦσα ἀσυλλόγιστα καὶ με λύστα, στὸ μούτρο του, στὴν κοιλιὰ του, στὰ στήθια του!

Αὐτὰ ποῦ σὰς λέω τώρα, ὅχι ποῦ τ' ἀναθυμῶμουν, μὰ τάκουσα νὰ περνᾶνε στὴ δικὴ μου!

Οταν μ' ἐπῆραν οἱ χωροφύλακες, ἐκεῖνος κελιδόταν μέσα στὸ αἷμά του, παραμορφωμένος! Τὸ πρόσωπό του ὀλάκκιστο ἦταν ἕνα κομάτι αἷμα. Ἐπεσε τὸ μάτι μου πάνω του καὶ ἀνατρίχιασα!

Τὴ νύχτα στὴ φυλακὴ μου, εἶδα ὄνειρο τὸ πουλάκι... μ' αὐτὸ δὲν σὰς ἐνδιαφέρει... Τὸ πρῶτ' εἶχα πυρετό, ἐκαίγαν περισσότερο τὰ μάτια μου, καὶ ὁ λάρυγγάς μου, καὶ ἤθελα ὅλο νὰ πίνω νερό. Μ' ἐκυρίεψε μιὰ γενικὴ ἀτονία, σὰν νὰ εἶχα ζοδιψῆ ὅλη τὴ δύναμή μου τὴν προηγούμενη μέρα. Ἡ κατὰστασή μου ἐτούτη ἐκράτησε πειότερο ἀπὸνα μῆνα!

Οταν ἐκκλιτέρεψα ἄρχισα νὰ ὑποφέρω με τὴ σκέψη μου, καὶ ὑπόφερα πολὺ!

Μποροῦσα νὰ σὰς λέω μιὰ ὀλάκκιστη μέρα, τίς ἄθλιες σκέψεις μου.

Ἐγινε ἡ δικὴ μου, ξαναεἶδα στὸ δικαστήριον, τὸ Παπᾶ, τὸ γέρο τραπεζιτικὸ, τὸ κομπῶ νέο με τὴ νέα γυναίκα.

Καθὲνας ἀπ' αὐτοὺς ἱστοροῦσε τὴν ὑπόθεσίν μου στὸν πρόεδρο, πέρωνντάς μας γι' ἀγρίμι!

Ὁ ξενοδόχος ἐζοῦσε τότε κρεββατομένους σ' ἐλεεινὴ κατάστασι· ἔλεγον πῶς θὰ πεθάνῃ νὰ σὰς πῶ δὲν ξέρω ἂν πέθανε.

Ἡ ἀπολογία μου ἦταν εἰλικρινὴς καὶ τὸ δικαστήριον με κατεδίκασε δέκα χρόνια.

Ἰπόφερα κάμποσο κιορὸ ἀκόμα, μὰ ἔπειτα συνειθίσα. Σ' ὅλα συνειθίζει κανεὶς».

Οταν εἶπε τὰ λόγια ἐτούτα εἶμασθε κοντὰ στὴν καρέκλα του· ἐπῆρε τὸ βιβλίον του, ἀπ' τὸ μαρμαρίνο σκαλοπάτι, καὶ ξανακάθισε!

Ἐμεῖς τὸν ἐκυττάξαμε, ἐκστατικοί, συγκινημένοι, ἀμίλητοι· δὲ βρίσκαμε τίποτα νὰ τοῦ ποῦμε!

Ἐκεῖνος μὰς ἐπρόσθεσε!

— Δέν κρίνω τὸ ἐγκλήμα μου μὲ τὸ σύστημα ποῦ κρίνονται ἄλλα τὰ ἐγκλήματα δηλαδή ἂν εἶχα δίκαιο ἢ ἄδικο· ἔγινα θύμα μιᾶς ὁρμῆς ποῦ δὲν ἤμ-
πόρεσα νὰ τὴ συγκρατήσω. Ἡ ἀλήθεια εἶνε πῶς ὅταν τὸ σκέπτομαι πολὺ... οἱ ἰδέες μου θολό-
νουνται καὶ μοῦ πονεῖ τὸ μυκλὸ μου!

Κάθε ὑπαρξὴ ἔχει τὰ δικαιώματά της στὸν κό-
σμον, καὶ κάθε ἰδιοσυγκρασία τὴν ἐκδήλωσίν της
μέσ' τὴ ζωὴ. Ἀν ἤμουν ἡσυχος τελειωτικά, θὰ ἔ-
γραφα κάτι γιὰ τὴν ἔκταση καὶ τὰ ὅρια τῶν δι-
καιωμάτων αὐτῶν. Μὰ δὲ μπορῶ.

Καὶ μιλῶντας σὲ μένα :

— Σεῖς γράφετε εἶπε, σὰς θυμοῦμαι ἀπ' τὸ πανε-
πιστήμιο. Σὰ; χαρίζω τὴν ἱστορία μου, γράφτε τη!»

Ὁ Ἥλιος ἐχάνοταν τότε, πίσω ἀπ' τὴς ἐλθές,
μέσ' ἓνα γαλάζιο ἀπριλιάτικο οὐρανὸ, στεφανωμένον
μὲ τὰ μενεξεδένια βουνὰ τῆς Ἀθήνας.

«ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΜΟΥ». — Ὑπὸ τὸν τίτλον
αὐτὸν ἀπὸ τοῦ προσεχῶς Μαΐου ἀρχεταὶ ἡ ἐκδο-
σις φιλολογικοῦ λευκώματος ὑπὸ τῶν κ.κ. Δ. Λόγ-
γου καὶ Στ. Χρῦση. Τὸ λευκῶμα τοῦτο κατὰ τὴν
κυκλοφορήσασαν ἤδη ἀγγελίαν θὰ καταργηθῆ διὰ
τὴν πρωτοτυπίαν του ἄλλα τὰ ἐν χρήσει λευκώμα-
τα καὶ θὰ καταστῆ μίαν πολὺ εὐάρεστος ἐνασχό-
λησις εἰς τὴν νεολαίαν μας. Ἡ «Κλειώ» ἡ ὁποία ἐ-
πιφυλάσσεται νὰ γράψῃ ἐκτενέστερον διὰ τὸ ἐν
λόγῳ λευκῶμα συνιστᾷ αὐτὸ ἐνθέρμως εἰς τοὺς
ἀναγνώστους της.

Ἐκαστον φυλλάδιον λευκώματος τιμᾶται με-
ταλλικᾷ 2.

Δεσμὸς ἀπὸ 7 φυλλάδια—Σμύρνη, γρ. ἀργ. 2—
λοιπὴ Τουρκία γρ. ἀργ. 2,50—ἐξωτερικὸν φρ.
χρ. 0,75.

Δεσμὸς ἀπὸ 15 φυλλάδια—Σμύρνη, γρ. ἀργ. 3,50
λοιπὴ Τουρκία γρ. ἀργ. 4,50 ἐξωτερικὸν φρ. χρ. 1,25.

Διὰ πᾶσαν παραγγελίαν ἢ ἄλλην πληροφορίαν,
οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ νὰ ἀπευθύνωνται πρὸς τοὺς
Κοὺς Λόγγον-Χρῦση, *Poste restante*, Σμύρνη—
οἱ δὲ ἐν Σμύρνῃ πρὸς τοὺς Κοὺς Λόγγον-Χρῦση
διδούς Μπαχαντῶρη, ἀριθ. 5.

Τὸν ἐχαίρετῆσα καὶ τοῦ ὑποσχέθηκα πῶς θὰ
τὴ γράψω, καὶ τὴν ἔγραψα. Μὰ ἐκεῖνος μοῦ τὴν
ἀνεστόρησε ἑώραϊότερα.

Σμύρνη-Ἀπρίλιος

Ν. Βοδκόπουλος

Μετὰ χαρᾶς δημοσιεύομεν τὸ χαριτωμένον αὐτὸ διήγη-
μα, ὀφειλόμενον εἰς τὸν κάλαμον τοῦ γνωστοτάτου εἰς
τὴν Σμυρναϊκὴν κοινωνίαν καὶ συμπαθοῦς ἡθοιοῦ κυρίου
Ν. Παπαγεωργίου, γνωστοῦ δὲ εἰς τὸ φιλολογικὸν κόσμον
ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Ν. Βοσκόπουλος. Ο.κ. Παπαγεωργίου
ὁ ὁποῖος ἀνεχώρησε τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα εἰς Ἀθή-
νας ὅπως ἐξακολούθησῃ τὸ στάδιόν του μετὰ τοῦ θιάσου
τῆς κ. Κυβέλης Ἀνδριανοῦ, ἔχει γράψῃ κατὰ τὰς ἡμέρας
τῆς ἐδῶ διαμονῆς του τὸ ἄνω διήγημα ἐπιτηδες διὰ τὴν
Κλειώ δι' ὃ τῷ ἀπονέμομεν καὶ δημοσίᾳ θερμοστάτας εὐ-
χριστήσεις.

ΑΓΡΙΟΛΟΥΛΟΥΔΑ. — Τὴν προσεχῆ-ἑβδομάδα
θὰ κυκλοφορήσῃ «Τ' Ἀγριολούλουδα» ἡτοι ποιη-
τικὴ συλλογὴ τοῦ συμπαθοῦς συνεργάτου μας κ. Ν.
Σαντοριναίου.

Ἡ ποιητικὴ ἀξία τοῦ κ. Σαντοριναίου εἶνε γνω-
στὴ καὶ δὲν ἀμφιβόλλομεν ὅτι ἡ συλλογὴ του
αὕτη θέλει ἐκτιμηθεῖ δέοντως ὑπὸ παντός ὁπω-
σοῦν ἐνδιαφερομένου περὶ τῆς προόδου τῆς φιλο-
λογίας τοῦ τόπου μας. Τ' Ἀγριολούλουδα δύνανται
οἱ βουλόμενοι νὰ προμηθευθῶσιν ἀπὸ τὰ γράφετά
μας, τιμῶνται δὲ φρ. 1,50—

Δημοσιεύομεν τὸ κατωτέρω ποίημα τὸ ὁποῖον
παρελάβωμεν ἀπὸ τ' Ἀγριολούλουδα, ἵνα ἰδῆ ὁ
ἀναγνώστης καὶ ἐκτιμήσῃ τὸ ποιητικὸν τάλαν-
τον τοῦ κ. Ν. Σαντοριναίου.—

ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΕΙΛΙΝΟΥ

Ἀγοκυλάει τὰ θολὰ νερά του τὸ ποτάμι,
κοιμᾶται μὲς τὴς καλαμιᾶς τὸ φιλιτινέιο δεῖλι
κι' ἀπ' τὸ καλύβι ἓνας ψαράς κρατώντας τὸ καλάμι
φαρέβει... τί μεθυστικά ποῦ τραγουδοῦν οἱ γούλοι;...

Κι' ἐμεῖς ἀπὸ τ' ἀντικρινὸν περνώντας ἀχρογιάλι
μιλοῦμε γιὰ τὴς ἀνοιξὲς τῶν χρόνων ποῦ θαρθοῦνε
μ' ἓνα καλάμι ἓνας ψαράς θάρχεται τότες πάλι
καὶ θὰ φαρέβει... Μάραγες ποιοὶ τότες θὰ περνοῦνε!..

ΣΜΥΡΝΑΙΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ. — Κετ' αὐτὰς ἐξε-
δόθη ποιητικὴ συλλογὴ τοῦ γλυκυτάτου ποιητοῦ
Γεωργίου Ζερμπίνη τοῦ ὁποῖου τὴν πρόωρον θάνα-
τον ἐθρήνησεν ὁ φιλολογικὸς μας κόσμος πρὸ τρι-
ῶν ἐτῶν.

Ἡ συλλογὴ αὕτη εἶνε ἓνας κομψότατος τόμος
ἀπὸ τραγουδάκια τὰ ὁποῖα σκοροποῦν ἄλλα σχεδὸν
ἓνα ἀπαλὸ καὶ μελαγχολικὸ αἶσθημα ὅπως ἀκρι-
βῶς ἦταν πλυσμένη καὶ ἡ πονεμένη ψυχὴ τοῦ συμ-
παθοῦς ποιητοῦ.

Ἐντὶ πάσης ἄλλης κριτικῆς παραθέτομεν τὰ
δύο κατωτέρω ποιήματα, ἀποσπασθέντα ἐκ τῆς
συλλογῆς.

Ο ΚΙΣΣΟΣ

Περήφανο τ' ἀγιοκλήμα
τὸ μυριανθισμένον
ποῦ μυρωδιᾶς ὀλόγλυκες
τριγύρω του σκορπίζει
γέροντι καὶ λείει στὸν κισσό,
τὸν παραπονεμένο,
ποῦ σπλαχνικὰ τοῖχο παληῶ
κοιμητηριοῦ στολίζει :

«Γιὰ δὲς κλωνάρια πράσινα
γιὰ δὲς, κισσέ, λουλούδια,
Εἶμαι στολίδι τ' Ἀπριλιοῦ,
τῆς ἀνοιξὲς καμάρι
Τὸ χελιδόνι πλάγι μου
πετάει μὲ τραγουδία
Καὶ μὲ φιλιά, μῦρο ζητεῖ
τ' ἀγέρι νὰ μοῦ πάρῃ.

Μαῦρα λουλούδια μοναχὰ
τὰ φύλλα σου στολίζουν,
καὶ πάντα τὰ κλαδάκια σου
ξαπλώνουν λυπημένα,
σὲ στέγες, σὲ καμπαναριά.
σὲ τοίχους ποῦ γκρεμίζοιεν
καὶ δένδρα πόχουνε κλωνιά
ξερὰ καὶ γυμνωμένα.

Κ' εἶπ' ὁ κισσὸς σεμνὰ σεμνὰ
στ' ἀγιοκλήμα μὲ πόνο.
«Νὰ μὲ μεταφτεψοῦνε
ποτὲ δὲν θὰ θελήσω
ἐγὼ φυτρώω μοναχός,
σιγὰ σιγὰ ξαπλῶνω
καὶ ξεψυχῶ πάντα πιστός
ἐκεῖ ποῦ θ' ἀκουμπήσω.

ΜΗΝ ἘΡΘΗΣ...

Ἐστὸ σπλαχνικὸ μὴν ἔρθῃς κοιμητῆρι
Κερί ἔστὸ κρῦν μνημῆμά μου νανάψης
Μὴν ἔρθῃς κάτω ἀπ' τὴν ἰτιά νὰ κλάψῃς
Ἡ κουρασμένη νηότη μου σὰν γέροντι!

Ποιὸς ξέρεῖ! Ἢ βρεθῆ πούλι κανένα
Παράπονο νὰ πῆ ἔστὸ κυπαρίσσι
Κ' ἡ νύχτα τὴ δροσιὰ της θὰ σκορπίσῃ
Ἐστὸ χόρτα ποῦνε γύρω μου βγαλμένα!

Μὲ φθάνει ἔστὸ κοιμητηριοῦ τὴν ἄκρη
Περαστικοῦ πουλιοῦ τὸ μυρολόι
Μὴν ἔρθῃς, μὴ ἔστὸ χῶμα ποῦ μὲ τρώει
Φθάνει γιὰ μένα τουρανοῦ τὸ δάκρυ.

Ἡ συλλογὴ ἐξεδόθη εἰς μνημόσυνον τοῦ ποιη-
τοῦ ἀπὸ τὴν λατρευτὴν του μητέρα. Ἐωραϊότερον
μνημόσυνον μητρὸς ποιητοῦ πρὸς τὸν υἱὸν της, ἀ-
δύνακτον νὰ γίνῃ.

ΓΙΑΝΝΗΣ — ΜΑΡΙΟΣ. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς
ἐκδόσεώς μας παρακολούθησαν κατὰ τὸ δυνα-
τὸν ἐκτός τῆς ἰδικῆς μας καὶ τὴν ἔξην φιλολογικὴν
κίνησιν, ἐδημοσιεύσαμεν μέχρι σήμερον ἀρκετὰ προ-
ιόντα τῶν δοκιμωτέρων ξένων συγχρόνων λογογρά-
φων καὶ ποιητῶν διὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων ἐδέχθη-
μεν θερμότερα συγχαρητήρια ἐκ μέρους τῶν φίλων
καὶ τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν
τοῦ ἐξόχου μυθιστορημάτος τῆς μεγάλης Ἀγγλίδος
μυθιστοριογράφου Μαρίας Κορέλλη ὁ Βραβεῖας τῆς
ὁποίας τόσον ἐπιτυχῆ περὶ λήψιν ἔκαμεν ὁ ἡμέτερος
διευθυντὴς Τάκης Σίμος, ἀπὸ τοῦ σημερινοῦ μας φυλ-
λαδίου ἀρχίζομεν τὴν δημοσίευσιν τοῦ νέου μο-
νοπρακτοῦ δράματος ὁ Γιάννης — Μάριος τοῦ δι-
ασήμου Γάλλου ἀκαδημαϊκοῦ *André Theuriet*,
τὸ ὁποῖον θεωροῦμεν ὡς ἓν ἀπὸ τὰ ἀριστουργημα-
τάκια τῆς Γαλλικῆς λογοτεχνίας. Ἡ μετάφρασις
τοῦ δράματος τοῦτου ἐφιλοτεχνήθη ἐξεπίτηδες χά-
ριν τῆς «Κλειῶς» λίαν ἐπιτυχῶς καὶ εἰς τὴν ζων-
τανὴν μας γλώσσαν ἀπὸ τὸν τακτικὸν μας συνερ-
γάτην κύριον Θεόδωρον Εἰζάρχου δὲν ἀμφιβάλλομεν
δὲ ὅτι θὰ γοητεύσῃ καὶ θὰ ἀναγνωσθῆ ἀπλήτως
ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀναγνώστους μας.

ΤΑ ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

Ὁ γνωστὸς δικηγόρος τῆς πόλεώς μας κ. Ν. Ε-
λευθεριάδης, ἐξέδωκεν ἐσχάτως τὸν πρῶτον τόμον
τοῦ ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον νέου του ἔργου.

Ἀναμφιβόλως καὶ τὸ νέον του τοῦτο ἔργον θὰ κα-
ταλάβῃ τὴν πρέπουσαν θέσιν μεταξὺ τῶν συγγραμ-
μάτων τοῦ εἶδους του καὶ θὰ ἐκτιμηθῆ δέοντως ὅ-
χι μόνον παρ' ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἐν Εὐρώ-
πῃ μελετηταῖς τῶν ἀνατολικῶν πραγμάτων, οἱ ὁ-
ποῖοι θὰ ἔχουν πολὺ νὰ φωτισθοῦν ἀπὸ τὸ ἐμβριθές
τοῦτο ἔργον τοῦ Ἑλληνικοῦ συγγραφέως.

Ἄλλως τε ὁ κ. Ν. Ελευθεριάδης εἶνε ἤδη γνωστὸς
ἐν Εὐρώπῃ, ὡς ἀνακτολιστής, ἡ δὲ γνώμη του ἐπὶ
τῶν καθ' ἡμᾶς θεωρεῖται ὡς ἔχουσα κύρος τοῦ θ' ὁ-
περ εἶνε τιμὴ ὅχι μόνον διὰ τὸν ἑδ. ον, ἀλλὰ καὶ διὰ
τὸ ἐν γένει ἑλληνικὸν ὄνομα.

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ τὰ «Γαλανόλευκα» πλουσίᾳ
συλλογῇ πατριωτικῶν ποιημάτων τοῦ ἡμετέρου τα-
κτικοῦ συνεργάτου Γεωργ. Θ. Σημηριώτη. Ἡ συλ-
λογὴ αὕτη μὲ φιλοκαλίαν περισσὴν τυπωμένη καὶ
μὲ ἐξώφυλλον καλλιτεχνικώτατον περιέχει σελί-
δας 64 θὰ κυκλοφορήσῃ δὲ εἰς 10 χιλιάδας ἀντί-
τυπα. Τιμὴ μόνον γρόσια ἀργυρᾶ 2.

Πάν. Υπό την διεύθυνσιν τοῦ κ. Α. Καμπάνη ἐνεργήσθη ἐν Αθήναις νέον μηνιαῖον περιοδικὸν «τῆς ἐλευθέρας σκέψεως» εἰς σχῆμα μέγα βιβλίου. Ἐκαστον τεύχος ἀποτελεῖται ἐκ 32 σελ. Εἰς τὸ πρῶτον φύλλον, ἐκτὸς ἐπιτυχῶν τινῶν μεταφράσεων, δημοσιεύουσιν ἔργα οἱ κ.κ. Βλαχογιάννης, Χρηστομάνος, Ροδοκανάκης καὶ ἄλλοι. Ὁ «Πάν» σκοπεῖ νὰ κρίνῃ αὐστηρῶς πᾶσαν φιλολογικὴν δημοσίευσιν καὶ τὴν καλλιτεχνικὴν κίνησιν. Εὐχόμεθα... μακροήμερουσιν.

Υπὸ τοῦ διακρεποῦς καθηγητοῦ κ. Σπ. Λάμπρου ἀγγέλεται ἡ ἐκδόσις **Ἀναμνήσεων ἐκ τοῦ Βορρᾶ**, εἰς ἧς θὰ ἐπισυναφθῶσι καὶ οἱ νεώτεροι αὐτοῦ Λόγγοι. Τὰς ἀναμνήσεις ἀποτελοῦσιν εἰκοσιν ἄρθρα, ὧν πολλὰ εἰσὶν λίαν ἐνδιαφέροντα ὡς τὸ περι Ρήγα καὶ Ἑλλ. παροικίας τῆς Βιέννης, περὶ τοῦ

ιστορικοῦ συνεδρίου τοῦ Βερολίνου, περὶ τοῦ συνεδρίου τῶν Ἀνατολιστῶν, περὶ τῶν Ἰουδαίων ἐν Ἑλλάδι κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας, περὶ τῶν ἔργων τοῦ Μενάνδρου, περὶ τῶν Βυζαντινῶν φιλελλήνων καὶ περὶ τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Παλαιολόγου. Τὸ βιβλίον θ' ἀποτελεσθῇ ἐκ 15 τυπ. φύλλων καὶ θὰ τιμᾶται 4 δρ.

ΔΗΛΩΣΙΣ ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

Ζητοῦμεν συγγνώμην ἀπὸ τοὺς κ. συνδρομητὰς μας καὶ τοὺς ἀναγνώστας μας διότι μετὰ λύπης ἠναγκάσθημεν νὰ ἐκδώσωμεν ἄνευ εἰκόνων τὸ σημερινὸν φυλλάδιον· τοῦτο προῆλθεν διότι ἐπῆλθε καθυστέρησις εἰς τὴν ἀποστολὴν ἐξ Αθηνῶν τῶν κλισέ, εἰς τὸ προσεχὲς δὲ θέλομεν ἀναπληρῶσαι τὴν σημερινὴν ἔλλειψιν.

Διὰ Μ. Β. Ροσσόβιον. Ἐνεγράψαμεν. Τὰ φύλλα ἐστάλησαν, εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. — Κον Κ. Κ. Αγρα (Ἰνδίας). Ἐλήφθη ἡ περιγραφή σας μετὰ τῶν εἰκόνων. Εὐχαριστοῦμεν. Προσεχῶς δημοσιευθήσονται.

Κον Κ. Σ. Αθήνας. Γράφομεν. — Κον Ν. Π. Αθήνας.

Στέλλομεν ταχυδρομικῶς. Ἀναμένομεν καὶ ἄλλα.

Κον Δ. Ι. Κ. Αθήνας. Ἡ διαφήμισις εἰς τὸ προσεχὲς. — Κον Κ. Μ. Μαγνησίαν. Ἐλήφθησαν καὶ εὐχαριστοῦμεν. — Κον Α. Π. ἑνταῦθα. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὸ πεζογράφημά σας. Δημοσιευθήσεται εἰς τὸ προσεχὲς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Τὶ ἐστὶν ἀλήθεια, Α. Τολστόη, μετάφρ. Σιμ. Κατακουζηνοῦ. — Τὸ χελιδόνι τοῦ σπητιοῦ μας Γεωργ. Θ. Σημηριώτη. — Γιάννης—Μάριος Theuriet μετάφρ. Θ. Εξάρκου. — Ἡ Αθώτης ἐκ τῆς Πραγματικότητος Στεφ. Ἐένου. — Τὶ προσμένεις; Ελένη Σβορώνου. — Ἡ Μοναξιά. Guy de Maupassant μετάφρ. Μυρταῖς Κρίνου. — Μὴ μὲ ξεγνῶς, Ἄλφρ. Μυσσέ, μετάφρ. Π. Ραήση. — Ὁ Τσόνος, Ν. Βοσκοπούλου. — Ποικίλα, Γνώμαι, Φιλολογικὴ κίνησις, Νέαι ἐκδόσεις.

Ἐκδότης καὶ διευθυνταῖς: **Γ. Λαζίδης, Τάκης Σίμος, Ι. Τδουκαρίδης.**

Διεύθυνσις: Τυπογραφεῖον ἡ «Μέλισσα» Δίοδος Παναγίου Τάφου, κάτωθεν τῆς Τραπεζῆς Αθηνῶν. — ΣΜΥΡΝΗ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΠΙΛΩΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΠΛΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΛΛΟΓΗ

Δαντελλῶν, Γαρνιμέντων, Κορσέδων καὶ Βελούδων
Ὁδὸς Εὐρωπαϊκὴ ἔναντι Σχολῆς Καλογραψῶν.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΝΟΥ ΓΕΡΑΛΗ

Φωτογραφικὸν ἐργαστήριον (atelier) α'. τάξεως.

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΤΕΛΕΙΑ

Στάσεις καὶ φωτισμοὶ καλλιτεχνικοί.

Εἰδικότης διὰ μεγεθύνσεις μέχρι Φυσ. μεγέθους
(agrandissement)

ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΑΣ καὶ πωλήσεως ἐπίπλων παντὸς ρυθμοῦ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Θ. ΦΟΝΤΡΙΕΡ

ΣΜΥΡΝΗ

Ὁδὸς Γελοσωλείων Δίοδος Παναγίου Τάφου ἀρ. 5
Ἐργοστάσια καὶ Αποθήκη Μαδάμας χάινι.

Η ΑΝΟΙΞΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΙΛΩΝ

ΑΡ. ΠΑΛΙΟΓΛΟΥ

& Δ. ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ὉΔΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡ. 55

Παραπλεύρως τῆς Σάντα Μαρίας.

ΕΛΛ. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Η

ΑΜΟΙΒΑΙΑ

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΙΑ Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1902

ΑΠΟΘΕΜΑ ΔΡ. 2,000,000

ΗΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΝ ΚΕΦ. ΔΡ. 40,000,000

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΜΥΡΝΗΣ: Δίοδος Σπόντη Μέγαρον Ράλλη.

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ

ἐξαγομένα παρ' αὐτοῦ εἰς ὅλας τὰς πόλεις τῶν Νομῶν Ἀϊδινίου καὶ Ἀρχιεπέλγους

**ΧΑΡΤΑΠΟΘΗΚΗ
ΚΑΙ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΟΥ
ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Δ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ**

Ὀδὸς Παλαιὰ Ψαράδικα Ἀριθ. 8 καὶ Δίοδος Σιναΐτικο Ἀριθ. 6—7.

**ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ “Η ΜΕΛΙΣΣΑ,,
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΑΖΙΔΟΥ & ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΟΥ**

ΔΙΟΔΟΣ ΠΑΝΑΓΙΟΥ ΤΑΦΟΥ

Κάτωθεν τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν

ΣΜΥΡΝΗ

Ἐν αὐτῷ ἐκτελοῦνται παντὸς εἶδους τυπογραφικαὶ ἔργασια
μετὰ μεγίστης ταχύτητος καὶ φιλοκαλίας.

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ Φακέλλων, Επιδεκπετηρίων, Λογαριασμῶν, Καταδτίχων, Συναλλαγμάτων,
Ἀγγελτηρίων Γάμων, Κηδειῶν καὶ Βαπτίσεων, Διπλοτύπων, Βιβλίων καὶ
Περιοδικῶν.

Τὰ **ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ** ἐκτυποῦνται σιγμιαίως καὶ καλλιτεχνικώτατα

ΤΙΜΑΙ ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΤΙΚΑΙ

ΚΩΣΤΑΣ ΜΙΣΑΗΛΙΔΗΣ

ΕΝ ΜΑΓΝΗΣΙΑΙ ΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Ἀντιπρόσωπος **ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ**

ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΠΥΡΟΣ ΚΑΙ ΖΩΗΣ

Διευθυντῆς **ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΝ ΜΑΓΝΗΣΙΑ**

τῆς πρώτης Ἑλληνικῆς Ασφαλιστικῆς Ἐταιρείας Ζωῆς καὶ Προνοίας

“Η ΑΜΟΙΒΑΙΑ,,

Πράκτωρ **ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΤΜΟΠΛΟΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΣΥΘΟΠΩΔΕΙΟΝ “ΤΟ ΦΑΛΗΡΟΝ,,

Κτῆμα **ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ**

ΚΟΚΑΡΓΙΑΔΙ

Τὸ ἐντευκτήριον τῆς Σμυρναϊκῆς Ἀριστοκρατίας
Ὅλοι εἰς τὸ **ΦΑΛΗΡΟΝ** εἰς **Κοκαργιαλί.**